

Utissatiiriohjelmat haastavat perinteisen uutismedian Yhdysvalloissa: Comedy Centralin Jon Stewartista poliittinen vaikuttaja

Pauliina Grym

Tekijä(t) Pauliina Grym	
Koulutusohjelma Journalismi, medianomi (AMK)	
Uutissatiiriohjelmat haastavat perinteisen uutismedian Yhdysvalloissa: Comedy Centralin Jon Stewartista poliittinen vaikuttaja	Sivu- ja liitesivumäärä 44
<p>Opinnäytetyössä etsitään vastausta kysymykseen, miksi Comedy Centralin poliittisesta uutissatiirista The Daily Show with Jon Stewartista tuli poliittinen vaikuttaja.</p> <p>Neljä kertaa viikossa lähetettävä The Daily Show With Jon Stewart on ollut ruudussa Yhdysvalloissa vuodesta 1999 ja sen viimeinen lähetys nähtiin elokuussa 2015. Se oli useaan otteeseen palkittu ja alan sisällä arvostettu satiirinen uutis- ja ajankohtaisohjelma, joka käsittelee Yhdysvaltain ja maailman poliittisia, taloudellisia ja ympäristöön liittyviä kysymyksiä. Se kuuluu fake news -genreen, ja siitä tuli komediallisesta lähestymistavastaan huolimatta myös vakavasti otettava vaikuttaja poliittisella kentällä.</p> <p>Opinnäytetyössä etsitään vastausta ohjelman huimaan suosioon Yhdysvalloissa. Parhaimmillaan yksittäisellä jaksolla on ollut yli kaksi miljoonaa katsojaa. Opinnäytetyössä tutkitaan myös ohjelman yhteiskunnallista merkitystä. Ohjelma ja sen menestys ei kuitenkaan olisi mahdollista ilman Yhdysvaltojen kaksipuoluejärjestelmää ja maan voimakasta demokraattien ja republikaanien keskinäistä kilvoittelua.</p> <p>Amerikkalaiset elävät todellisuudessa, jota määrittelee heidän katsomansa uutiskanava. Ja koska televisio on amerikkalaisten tärkein uutislähde, ei ole yhdentekevää, millainen maailma ruudusta välittyy. Stewartin kunnianhimoisen missio oli näyttää amerikkalaisille suurten kanavien toimittamien uutisten puutteet ja vääristymät, ja haastaa uutistoimitukset tuottamaan parempaa sisältöä – ja samalla myös viihdyttää katsojia, onhan Stewart vanha koomikko.</p> <p>The Daily Show kasvoi Yhdysvalloissa tunnetuksi ilmiöksi Yhdysvalloissa 16 vuotensa aikana. Ohjelman päätyttyä demokraatit ja republikaanit ovat edelleen hyvin erimielisiä ulko- ja sisäpoliittisissa asioissa. Ympäristötietoisuutta ja terveydenhuoltouudistusta ajaneen presidentti Barack Obaman suosio mataba pohjamudissa. Donald Trump on presidenttikisassa republikaaniehdokkaista suosituin seksistisistä ja rasistisista kommentistaan huolimatta, tai ehkä niiden takia.</p>	

Stewartin peräänkuuluttama solidaarisempi Yhdysvallat ei siis 16 vuoden aikana syntynyt, mutta toisaalta presidentti Obama itse sanoi kesällä 2015 Stewartille antamassaan haastattelussa, että pidemmällä tähtäimellä ja suurempaa kokonaisuutta ajatellen Yhdysvallat ja koko maailma etenee parempaan suuntaan.

On mahdotonta vedenpitävästi määritellä, miten Stewart on vaikuttanut poliittiseen uutisointiin ja sitä kautta ehkä politiikan tekoonkin Yhdysvalloissa. Ainakin Stewart sai käännettyä median ja poliitikkojen huomion takaisin 911-terrori-iskun pelastushenkilöstön ahdistukseen, kun kaikki muut mediat olivat aiheen jo hylänneet. Hän on myös haastanut toimittajat pohtimaan omaa työtään.

Asiasanat

kaupallinen televisio, ajankohtaisohjelmat, poliittinen uutissatiiri, Yhdysvallat, The Daily Show with Jon Stewart.

Sisällys

1	Johdanto	1
2	Uutissatiirin nousu uutislähteeksi.....	4
2.1	Yhdysvaltain kaksipuoluejärjestelmä.....	5
2.2	Uutissatiiri	7
2.2.1	TV- ja uutissatiirin historia Yhdysvalloissa	8
2.2.2	Perinteinen televisiouutistoiminta Yhdysvalloissa	11
2.2.3	Perinteisen televisiouutistoiminnan haasteet	12
2.2.4	TV amerikkalaisten tärkein uutislähde	13
2.3	Daily Show with Jon Stewart	14
2.4	Jon Stewart henkilönä.....	17
2.4.1	Stewartin saamat palkinnot ja kunnianosoitukset	19
2.4.2	Stewart irtisanoutumisilmoitus The Daily Show'ssa	19
2.5	The Daily Show with Jon Stewartin esiin nostamat kuumat perunat	20
2.5.1	The Rally to Restore Sanity.....	21
2.5.2	Stewartin kohua herättänyt vierailu Crossfire-ohjelmassa	26
2.5.3	First Responders Health Care Bill	30
2.6	Mitä kaupallisilta uutiskanavilta on lupa odottaa?	35
3	Pohdinta: Kuka vahtisi apinoita?	36

1 Johdanto

Neljä kertaa viikossa lähetettävä The Daily Show with Jon Stewart on ollut ruudussa Yhdysvalloissa vuodesta 1999. Se on useaan otteeseen palkittu ja alan sisällä arvostettu satiirinen uutis- ja ajankohtaisohjelma, joka käsittelee Yhdysvaltain ja maailman poliittisia, taloudellisia ja ympäristöön liittyviä kysymyksiä.

Opinnäytetyössä tarkastellaan ohjelman huimaa suosiota Yhdysvalloissa. Parhaimmillaan yksittäisellä jaksolla on ollut yli kaksi miljoonaa katsojaa. Opinnäytetyössä pohditaan myös ohjelman yhteiskunnallista merkitystä. Lähestymistapani on kvalitatiivinen tutkielma. Sen avainkäsitteet ovat kaupallinen televisio, ajankohtaisohjelmat, poliittinen uutissatiiri ja Yhdysvallat.

Kiinnostuin uutissatiirista genrenä, sillä Suomessa vastaavaa formaattia ei ole toteutettu, vaikkakin poliittista satiiria onkin nähty esimerkiksi Ylen Iltalytysin ja uusimpana muun muassa Ylen Noin viikon uutiset -ohjelman sekä Sanomien HSTV:n Uutisraportin muodossa. TV-uutissatiirin toteuttaminen asiallisesta ja objektiivisesta suomalaisesta TV-uutisvirrasta olisikin vaikeaa, sillä ajoittainen puisevuus ja satunnainen tuolilta putoaminen eivät riittäisi joka arki-illan ohjelman sytykkeiksi. Mitä törkeämpiä ylilyöntejä tai alisuorituksia journalismissa, sitä parempaa viihdettä siitä saa. Keskityin opinnäytetyössäni juuri Jon Stewartiin ja hänen ohjelmaansa Daily Show with Jon Stewart, sillä 16 vuotta esitetyn ohjelman kehityskaari on mielenkiintoinen. The Guardianin Hadley Freeman (2015) onkin kirjoittanut, että 18 Emmya voittanut Stewart kasvoi merkityksellisemmäksi hahmoksi kuin mitä hänen televisio-ohjelmansa oli. (Freeman 18.4.2015.)

Taustatietona opinnäytetyössä esitellään lyhyesti Yhdysvaltain sananvapauslaki, kaksi-puoluejärjestelmä, TV-kenttä ja amerikkalaisen TV-uutisten kulutustavat, uutissatiirin historia ja tarkemmin kanava Comedy Central, jonka ohjelmiin Daily Show with Jon Stewart kuuluu. Opinnäytetyössä esitellään Stewart henkilönä ja hänen ohjelmansa konsepti sekä esimerkkejä miehen ohjelmasta.

Stewartilla on niin ikään mielenkiintoista työtä tekeviä kollegoja kuten konservatiiveja hahmollaan pilkannut The Colbert Reportin Stephen Colbert, joka on aiemmin esiintynyt Stewartin show'ssa ja poliittinen stand-up -koomikko Bill Maher. Hän on usein omassa Real Time with Bill Mahेरissa puhunut informaatiokuplasta, jossa republikaanit elävät. Colbertia sivutaan opinnäytetyössä paitsi yhteisen ohjelma-ajan myös Rally to Restore Sanity

and/or Fear -tapahtuman tiimoilta, mutta Maherin jätän käsittelemättä, vaikka hänen suhteensa konservatiivikanava Fox Newsiin onkin mielenkiintoinen. Samoin suomalaisten uutissatiiri-ohjelmien käsittely jäi pois, sillä suomalaisen valtamedian journalistiikka on neutraalisuudessaan liian erilaista verrattavaksi amerikkalaiseen uutisteollisuuteen.

The Daily Show'n Stewartin 16 vuoteen mahtuu paljon mieleenpainuvia jaksoja ja hetkiä. Valitsin tähän opinnäytetyöhön mukaan kolme esimerkkiä, jotka esittelen tarkemmin. Ne ovat Washingtonissa järjestetty yleisötapahtuma The Rally To Restore Sanity And/Or Fear, Stewartin aitoa journalismia peräänkuuluttava Crossfire-vierailu ja First Responders Bill -lakialoitteen nostaminen takaisin julkiseen keskusteluun ja sen jälkeen tapahtunut lain hyväksyminen.

Alkuperäinen suunnitelmani oli sisällyttää opinnäytetyöhön Comedy Centralin työntekijöiden haastattelu tai haastatteluja, mutta lupaavasti alkaneen sähköpostikirjeenvaihdon jälkeen kanavalta ei enää tullut mitään reaktioita yhteydenottoihini, useista yrityksistäni huolimatta. Näin jälkiviisaana arvelen sen liittyvän Jon Stewartin ilmoitukseen lopettaa ohjelman juontajana, ja vaikka tuolloin keväällä 2015 ei tietoa ollutkaan vielä julkinen, ilmoitti kanava myöhemmin, ettei Stewart tai ohjelman tiimi anna minkäänlaisia haastatteluja. Stewartin ilmoitus ohjelman jättämisestä helmikuussa 2015 kuitenkin herätti muun median mielenkiinnon, ja Stewartin show tai oikeammin hän ja hänen ohjelmansa nousivat Yhdysvalloissa otsikkoihin vielä aiempaa useammin.

Tutkimuskysymykseni on seuraava: Miksi Comedy Centralin poliittisesta uutissatiirista The Daily Show with Jon Stewartista tuli poliittinen vaikuttaja?

Olen seurannut The Daily Show with Jon Stewartia vuodesta 2008 viikoittain, ja tänä vuonna liki päivittäin internetin välityksellä, sillä sitä ei Suomessa näytetä millään kanavalla. Aineistona opinnäytetyöhön käytin Jonathan Grayn, Jeffrey P. Jonesin ja Ethan Thompsonin toimittamaa Satire TV – Politics and Comedy in the Post-Network Era -kirjaa. Olin jo ennen opinnäytetyön tekoa kuunnellut äänikirjana Stewartin ja hänen käsikirjoitustimensä satiirisen The Daily Show with Jon Stewart Presents America (The Book) Teacher's Edition: A Citizen's Guide to Democracy Inaction –kirjan. Lisäksi kuuntelin 29. syyskuuta 2010 New Yorkissa nauhoitetun, NPR:n Terry Grossin tekemän haastattelun ja katsoin Bloomberg Businessin Jon Stewart's Story: How the Fake Newsman Won Over America –dokumentin sekä Thomas J. Falletan FAKIN' IT!: How The Daily Show and The Colbert Report Affect Politics and Policy -dokumentin. Lisäksi luin artikkeleita muun muassa NY Timesista, The Guardianista ja Huffington Postista ja kuuntelin Freakonomicsin podcastin Why do we really follow the news.

Kotimaisista teoksista hyödynsin taustamateriaalina seuraavia kirjoja: A.-P. Pietilän Uutisista viihdettä, viihteestä uutisia sekä Elisa Juholinin ja Heikki Kuutin Mediapeli.

2 Uutissatiirin nousu uutislähteeksi

Niin sanottujen fake news -ohjelmien suosio perustuu sekä Yhdysvaltain kaksipuoluejärjestelmään, joka syöttää materiaalia eli värikästä politikointia koomikolle tasaiseen tahtiin että maan jakautuneeseen mediakenttään ja sen hyvin värikkääseen tapaan tehdä uutisia.

Värittynyttä ja suorastaan epäeettistä uutisointia näkee Yhdysvalloissa päivittäin televisiossa. Republikaanien äänitorvena toimii mediamoguli Robert Murdochin omistama Fox News, jonka toimintatavat eivät vastaa suomalaista käsitystä uutisoinnista.

Fox News on muun muassa usein käyttänyt väittämiensä ja tulkintojensa perustana fraasia "some people say", joka ei epämääräisyydessään kelpaa lähdeviitteeksi. Lisäksi kanava on käyttänyt mottonaan "Fair and balancedia", mutta sen sisältöä ei suomalaisin standardein voi kaikilta osin mitenkään kuvailla "reiluksi ja tasapuoliseksi".

(Benen 9.11.2011; Boehlert 27.10.2009.)

Fox News tavoittaa kaapeli- ja satelliittiverkon kautta 94 700 000 amerikkalaista kotitaloutta eli 84,1 prosenttia kaapeli-, satelliitti ja Telco-asiakkaista. Liberaalimediaan luettavalla CNN-uutiskanavalla vastaavat tavoittavuusluvut ovat 97 092 000 kotitaloutta eli 83,4 prosenttia. Stewartin Daily Show'n kanavan Comedy Centralin piirissä oli 93 992 000 amerikkalaista kotitaloutta eli 80,7 prosenttia kansalaisista. (Seidman 22.2.2015.)

Yhdysvalloissa ei ole samanlaista elintä kuin Suomen Julkisen sanan neuvosto (JSN), joka toimii media-alan itsesääntelyelimenä ja samalla puolustaa sanan- ja julkaisemisen vapautta. Vaikka vuonna 1968 perustettu JSN ei ole tuomioistuin eikä se käytä julkista valtaa, seurataan sen päätöksiä tarkasti ja sille voi kuka tahansa tehdä kantelun hyvän journalistisen tavan tai ilmaisu- ja julkaisuvapauden rikkomisesta.

(Julkisen sanan neuvosto 2015.)

Yhdysvalloissa on kyllä olemassa Society of Professional Journalism (SPJ), jolla on yli sadan vuoden historia. Se ei kuitenkaan anna päätöksiä samalla tavoin kuin Julkisen sanan neuvosto vaan enemmänkin yleviä neuvoja tasapuolisen laatujournalismin tuottamiseen ja vastaa esimerkkitapauksiin, kuten saako median toimittaja vapaa-ajallaan osallistua mielenosoituksiin tai kaupallisiin poliittisiin tarkoituksiin kytkeytyviin massatapahtumiin kuten varainkeruukonsertteihin. Samankaltaisia päätösesittelyjä ja arkistoja kuin Suomen JSN tarjoaa vapaasti nähtäväksi verkossa ei ole amerikkalaisen SPJ:n kotisivuilla näkyvissä, vaan kyseessä näyttää olevan enemmänkin verkostoitumis- ja kouluttautumissivusto.

(Society of Professional Journalists 2015.)

Poliitikoiden ja poliittisten toimijoiden sanomisia ja tekemisiä sen sijaan seurataan riippumattoman, säätiöiden ja lahjoitusten varassa toimivan FactCheck.org-sivuston kautta (FactCheck.org. 2015.). Ironista kyllä, ”fact checkers” on termi, jolla Fox News ja oikeisto pilkkaavat liberaalimediaa.

Sananvapaus on amerikkalaisten ylpeydenaihe, samoin kuin lehdistönvapaus. Ne on kirjattu maan perustuslakiin, sen ensimmäiseen lisäykseen. Siinä määrätään, että ”kongressi ei saa säätää sellaista lakia, joka palvelee jotakin määrättyä uskonnollista yhteisöä tai kieltää uskonnon vapaan harjoittamisen; tai vähentää sananvapautta tai painovapautta tai kansan oikeutta rauhanomaiseen kokoontumiseen tai anomuksen tekemisen hallitukselle epäkohtien korjaamiseksi”. Tämä lisäys on hyväksytty vuonna 1791. Huomattavaa on se, että sanan- ja lehdistönvapaus on nähty kansalaisen perusoikeuksia turvaavina, ei niinkään viestimien tukena. Tämän ja muidenkin lisäysten taustalla on tuon ajan amerikkalaisten kokemukset Iso-Britannian harjoittamasta siirtolaispolitiikasta ja painostuksesta. (Archives.gov 2015.)

2.1 Yhdysvaltain kaksipuoluejärjestelmä

Yhdysvalloissa on kaksipuoluejärjestelmä, jossa vaalijärjestelmä tuottaa kaksi pääpuoluetta, demokraatit ja republikaanit. Se on vapaa monipuoluejärjestelmä, ja esimerkiksi liberaalit ovat saaneet lisää näkyvyyttä, mutta enemmistövaalitavan takia käytännössä valta on kahdella pääpuolueella. (USA.gov 2015.)

Tänä päivänä ministerit ja presidentti tulevatkin käytännössä joko republikaanien tai demokraattien riveistä, vaikka republikaanien ehdokkaana oleva Donald Trump väläyttelikin riippumattomana kandidaattina vuoden 2016 presidentinvaaleihin lähtemistä (MTV uutiset 2015.).

Kaksipuoluejärjestelmä on ollut käytössä koko maan itsenäistymisvuodesta 1776 lähtien. Kahden suuren rinnalle on mahtunut lukuisia pienempiä puolueita. Ne ovat voineet ajaa yhtä uudistusta, kuten aikanaan teki kieltolaki puolue, olla selkeästi aatteen puolueita kuten sosialisteja tai syntyä vahvan presidenttiehdokkaan ympärille. Tämänhetkisessä muodossaan republikaaneja ja demokraatteja ei kuitenkaan aina ole ollut olemassa.

Kun Yhdysvaltain ensimmäinen puoluejärjestelmä oli vallalla vuosina 1776–1824, napit vastakkain olivat liittovaltion puolustajat ja vastustajat. Suurimpina tekijöinä olivat liikemiesten ja pankkiirien perustama liittovaltiota puolustava federalistien puolue ja heikkoa

hallintoa toivovien pienviljelijöiden anti-federalistit eli demokraattis-republikaaninen puolue.

Vuonna 1828 kenraali Andrew Jacksonin demokraattis-republikaaninen koalitio loi pohjan nykyiselle demokraattiselle puolueelle. Jacksonin vastavoimaksi syntyi Whig-puolue. 1850-luvulla Yhdysvallat painiskeli orjuuskysymyksen kanssa ja tämä aiheutti ristiriitoja myös puolueiden sisällä. Sekä demokraatit että whigit jakautuivat sisäisesti kahteen joukkoon. Orjuutta vastustavat whigit kumppaneineen voittivat vuoden 1860 vaalit Abraham Lincolnin johdolla. Tämä johti sisällissotaan, joka uhkasi koko liittovaltion olemassaoloa. Maan traumatisoineen sisällissodan jälkeen, jossa kuoli joidenkin arvioiden mukaan jopa 750 000 ihmistä, Yhdysvaltoja hallitsivat republikaanit aina 1930-luvun syvän lamaan saakka (Nasaw 2012.).

Presidentti Herbert Hoover petti kansan odotukset talouspolitiikan hoidossa suuressa lammassa ja hän joutui astumaan syrjään. Demokraatti Franklin D. Rooseveltin New deal -ohjelma lainsäädännöllisine uudistuksineen oli menestyksekkäs ja toi puolueelle lisää kannattajia. New deal -koalitio -nimeä kantanut yhteenliittymä säilytti asemansa aina vuoteen 1968 saakka, jolloin maa joutui monien haasteiden eteen.

Kommunistikammoisen Yhdysvaltain toimet demokraattipresidentti Lyndon B. Johnsonin johdolla Kaakkois-Aasiassa ja eritoten Vietnamissa muuttivat asetelmia vuonna 1968 ja republikaanien Richard Nixon pääsi kiinni vallan kahvaan. Republikaanipresidenttejä olivat myös Ronald Reagan ja George Bush sekä hänen poikansa George W. Bush. Toista kauttaan istuva Barack Obama on joutunut toimimaan poliittisessa ympäristössä, jossa republikaanit ovat järkähtämättömästi torjuneet presidentin ehdottamia lakialoitteita senaatissa, jossa republikaaneilla on nyt enemmistö sekä ylä- että alahuoneessa. (Poliittiset puolueet Yhdysvalloissa 2011.)

Poliittisesti Yhdysvallat on nyt jakautunut vasemmistoon eli demokraatteihin ja oikeistoon eli republikaaneihin. Kärjistäen voisi sanoa, että republikaaneista on tullut valkoisten, rikkaiden miesten puolue, joka peräänkuuluttaa konservatiivista 1950-luvun kristinuskoista hetero-Amerikkaa.

Republikaanien riveistä löytyvät tiedevastaiset ilmastonmuutoskeptikot ja kreationistit sekä aselakien vastustajat, joskin maltillisiakin republikaaneja on olemassa. Demokraatit vetoavat maahanmuuttajiin, siirtolaisiin, naisiin ja värillisiin sekä seksuaalivähemmistöihin arvoliberaalimmalla arvomaailmallaan, joka myös pohjaa enemmän tieteeseen kuin henkilökohtaisen vakaumuksen tuomaan maailmankuvaan.

Presidentti Reagan tunnettiin 1980-luvulla Iso-Britannian pääministeri Margaret "Rautarouva" Thatcherin tavoin konservatiivina, joka oli oikeistolainen. Silti nykyrepublikaanit vaikuttavat paljon Reagania oikeistolaisemmilta, ja mustaihoinen presidentti Obama on joutunut oikeiston hampaisiin milloin väitetyn uskonnottomuutensa tähden ja milloin muslimiepäilyjen takia. Republikaanit ovat myös kyseenalaistaneet Obaman syntyperäisen amerikkalaisuuden, joka presidentiltä vaaditaan

(Trump Supporters Think Obama is A Muslim Born in Another Country 1.9.2015.).

Maan kahtiajakautuminen tarjoaa koomikoille kuten Comedy Centralille liiki loputtomasti polttoainetta, mutta kansakunnan ja koko länsimailman kannalta tilanteessa ei ole mitään hauskaa. Epäonnistuneen siirtolaispolitiikan ja ympäristöongelmien kuten Kalifornian kuivuuden kaltaiset katastrofit jäävät paitsioon republikaanien kiusatessa demokraatteja ja silloin tällöin toisinkin päin. "Kansojen sulatusuunissa" pätsi ei ole enää yhteinen ja leirit näkyvät amerikkalaisten arjessa myös tietolähteiden polarisoitumisena. Demokraatti saa eri uutiset kuin republikaani tai ainakin tulkitsee ne eri tavoin

(Real Time with Bill Maher: Dispatches from the bubble 2012.).

Vaikka presidenttiehdokkaiden vaaliväittelyissä syntyykin mielikuva suorasta henkilövaalista, on Yhdysvalloissa käytössä valitsijamiesvaalit, jossa äänestäjät äänestävät oman osavaltionsa valitsijamiehiä, jotka taasen valitsevat presidentin. (USA.gov 2015.)

2.2 Uutissatiiri

Uutissatiiri eli fake news -ohjelmien kuten Daily Show With Jon Stewartin genre on perinteisten uutiskanavien puutteita ja asenteellisuuksia pilkkaava tyyli, joka elää paitsi Yhdysvalloissa myös esimerkiksi Isossa-Britanniassa ja Australiassa. Se kukoistaa maissa, joissa on vapaa lehdistö ja joissa tunnustetaan hyvän journalismin periaatteet, mutta joissa kuitenkin rikotaan niitä. Yhdysvalloissa uutissatiiri pilkkaa ennen kaikkea uutiskanavien, niiden ohjelmien ja -kasvojen selkeää puolueellisuutta, asenteellisuutta, tietojen pimittämistä, vääristelyä tai suoranaista valehtelua.

Myös Suomessa on lähdetty tekemään fake news -henkeen ajankohtaisohjelmia sekä yksityisellä että julkisella puolella. Koska suomalaiset TV-uutiset kestävät tarkastelun journalistisen etiikan kannalta, ei meillä voi tehdä samanlaista satiiria kuin Yhdysvalloissa, vaan meillä voi tarttua lähinnä yksittäisten poliitikoiden sanomisiin tai tekemisiin.

2.2.1 TV- ja uutissatiirin historia Yhdysvalloissa

Televisiosatiirin juuret ovat amerikkalaisissa 1960-luvun televisio-ohjelmissa kuten The Smothers Brothers Comedy Hour ja Rowan and Martin's Laugh-In. Kuitenkin vielä 1960-luvulla televisiokanavat pitivät politiikan ja huumorin erillään, sillä niiden yhdistämistä pidettiin riskialttiina sijoituksena: yhdistelmän pelättiin karkottavan sekä yleisön että mainostajat. 1970-luvulla näytettiin vihreää valoa yhteiskuntakeskustelua herättävälle televisiosarjoille, jotta television ääreen saataisiin houkutelua lisää sivistyneempää yleisöä. Yksi näistä sarjoista oli All in the family, jota esitettiin Suomessa nimellä Perhe on pahin. Siinä käsiteltiin aiheita, jotka olivat olleet aiemmin tabuja, kuten rasismi ja homoseksuaalisuus. Sarjan käsikirjoittaja ja tuottaja Norman Lear loi sarjan päähahmoksi perheenpää Archie Bunkerin, jonka räikeä inho värillisiä ja homoja kohtaan sekä kaiken läpituveksi seksismi kuitenkin nauratti yleisöä eri syistä kuin Lear oli tarkoittanut. Sarja tulkittiin sit comiksi, koska Bunker nähtiin hassuna hahmona, johon saatettiin samalla myös samaistua, eikä sarjan satiirista kärkeä osattu tulkita alkuperäistarkoituksen mukaan. Bunker nähtiin hahmona, joka uskalsi sanoa rohkeasti ääneen, mitä modernisoituvasta yhteiskunnasta ajatteli.

1970- ja 1980-luvulla televisiokanavat muuttuivat suopeammiksi satiiria kohtaan, mutta sen piti silti olla joko perinteisen sitcomin muodossa tai sen esityksajan piti olla myöhäisillalla. Television yhtenäiskulttuuri alkoi kuitenkin murentua, ja ajatus pienemmistä, erilaisille yleisöille tuotetuista sisällöistä alkoi muotoutua. 1960-luvun radikaalivuosina syntyneet astuivat työelämään ja heidän kynästään syntyi muun muassa Saturday Night Live, mutta senkin huumori oli yhteiskunnalliselta kannalta mietoa ja sen pääpaino oli alatyylisessä sanailussa. Brittien BBC:n Not The Nine O'Clock Newsista muotonsa saanut, maksullisen kaapelikanavan HBO:n Not Necessarily The News parodioi uutislähetystyksiä ja TV-mainoksia, muttei kuitenkaan ollut juurikaan poliittinen. Iso-Britannian nukeilla tehty Spitting Image sai muutaman matkijan Euroopassa, ja Yhdysvaltojen lisäksi myös muun muassa Intiassa ja Israelissa. Se ei kuitenkaan päässyt kovin suureen kansansuosioon, vaikka kriitikot sitä rakastivatkin.

Reaganismin ja Reaganin jälkeen presidentinpallin ottaneen puoluetoverin, republikaani George H. W. Bushin aikakaudella koettiin populaarikulttuurissa kummia: 1980-luvun lopulla televisiossa alkoi The Simpsons -animaatiosarja, joka oli ilkeydessään ja omituisuudessaan jotain ennennäkemätöntä ja suorastaan anarkistista. Edelleen tuotannossa oleva sarja on itsessään parodia televisiosta, televisiomainoksista ja kaupallisesta televisiosta. Vaikka Simpsonsissa ei harrastetakaan niin suoraa tölvimistä kuin Stewartin show'ssa, se

pilkkaa valkoista, konservatiivista, autoilukeskeistä ja ydinperhekeskeistä Amerikkaa häpeilemättä. Sen vaikutus viihdekenttään on suuri, sillä se toimi hautomona käsikirjoittajille ja tuottajille, jotka hakivat satiiriset kannuksensa sarjan teosta ennen kuin siirtyivät muualle.

Vielä tärkeämpää on kuitenkin se, että Simpsonien hurjan suosion avulla FOX nousi aiemmin kenttää dominoivien ABS:N, CBS:n ja NBC:n rinnalle. Siinä, missä ennen mainitut yrittivät kieli keskellä suuta tarjota kaikille jotakin, FOX päätti keskittyä tavoittelemaan nuoria, rohkeita ja vähän kapinallisiakin katsojia, joiden huumorintajuun sopisivat Suomessakin nähdyt Pulmuset (Married With Children 1987–1987). Sarjassa nähtiin uusi versio Archie Bunkerista, joskin vielä epämiellyttävämpänä ja samankaltaisten perheenjäsenen ympäröitynä. FOX:in Living Colourissa (1990–1994) väännettiin julmaakin vitsiä afroamerikkalaisesta näkökulmasta, vieläpä tuolloin harvinaisen afroamerikkalaisen näyttelijäryhmän voimin. FOX:in historian valossa onkin merkillepantavaa, että Fox Newsista on kasvanut valkoisen, rassistisen ja äärikonservatiivisen sisällön tehdas.

(Gray, Jones & Thompson 2009, 24–26.)

Comedy Central otti poliittisen satiirin ja poliittisen huumorin sisältönsä kulmakiveksi, kun se aloitti toimintansa kahden kanavan yhdistyessä vuonna 1991. Se perustettiin nimellä The Comedy Network Time Warner -mediajätin omistaman HBO:n The Comedy Channelin ja muun muassa musiikkikanava MTV:N omistaman Viacomin HA1-kanavan fuusiossa. Kanava vaihtoi pian nimensä Comedy Centraliksi ja sen pienen budjetin ohjelmissa esiintyi muun muassa Jon Stewart ja tänä päivänä omaa TV-ohjelmaansa ja podcastiaan tuottava Marc Maron.

Kanavan ensimmäisiä suuria katsojalukuja keräsi koomikko Bill Maherin Politically Incorrect (1993), jonka ABC osti rivakasti havaittuaan sen potentiaalin. Maherin show oli jotain aivan uutta ottaen lähetyksiinsä sekä poliitikoita, näyttelijöitä, musikoita että eri asiantuntijoita. Lähestymistapa oli enemmän humoristinen kuin satiirinen. Se kuitenkin näytti uuden tavan käsitellä poliitikkoja, politiikkaa ja yhteiskunnallisia asioita. Tärkeää ohjelmassa oli sen keskustelevuus: vieraat saivat keskustella, argumentoida, väitellä ja ennen kaikkea nauraa yhdessä. (Gray, Jones & Thompson 2009, 26–27.)

Comedy Central osui varsinaiseen kultasuoneen vuonna 1997 nuorille aikuisille tarkoitulla piirrossarjallaan South Park, joka oli hallitusti törkeintä, mitä Comedy Centralin kokiossa kaapeliyhtiössä oli koskaan aiemmin ajettu ulos.

Kuva 1. Jeesus pelastaa Joulupukin South Parkin jaksossa Red Sleigh Down, 2002. Comedy Central.

South Park oli täytetty stereotyyppiöillä uskontokunnista, seksuaalivähemmistöistä, kansallisuksista, ammateista ja sukupuolista. Kaikkea ja kaikkia pilkkaavat kymmenvuotiaat lapset elävät pikkukaupungissa ja tämän ympäristön kuvauksessa onnistutaan loukkaamaan kaikkia vähemmistöjä, ja enemmistöäkin. Jaksoa, jossa profeetta Muhammed esiintyi osana supersankaritiimiä, on Comedy Centralin toimesta jälkikäteen sensuroitu, sillä se herätti joissakin muslimeissa raivokkaan negatiivisia tunteita. Profeetan kuvaa ei saa piirtää. South Park ei ole enää pelkkää huumoria, vaan se aiheuttaa myötähäpeää, kiusaantuneisuutta ja ajoittain miltei vapauttavaa naurua, mutta on samalla oiva esimerkki sananvapaudesta parhaimmillaan. Jon Stewart on käsitellyt sitä The Daily Show´ssa nimenomaan siltä kannalta, että animaattoreiden on saatava piirtää Muhammed ilman pelkoa fatwasta, sillä ilmaisunvapaus on demokratian ja sananvapauden sanelema oikeus. Sarjassa esiintyivät myös Jeesus ja Saatana, ja sarjan pohjalta tehtiin elokuvakin. (Thompson 2009, 213–223.)

Sarjan luojat Trey Parker ja Matt Stone ovat tämän hetken tunnetuimpia ja arvostetuimpia käsikirjoittajia, joiden monesti palkittua mormoneita ronskilla otteella käsittelevää musiikkia The Book of Mormonia (2011) esitetään sekä Lontoossa että New Yorkissa edelleen loppuunmyydyille saleille. (NPR 2011.)

Comedy Centralilla oli muitakin poliittisella kulmalla tuotettuja ohjelmia kuten sitcomin parodiaksi tehty *That's My Bush* (2001), jossa seurattiin fiktiivisen George W. Bushin siviilielämää. Parker ja Stone ideoivat sarjan vuoden 2000 presidentinvaalien keskellä, kun nuorempi Bush ja Al Gore ottivat mittaa toisistaan. *Li'l Bush* -animaatiosarja taas esitteli pikku Bush juniorin seikkailuja ystäviensä kanssa, jotka olivat saman hallinnon korkeilla palleilla kuten *Li'l Cheney* (Dick Cheney), *Li'l Condi* (Condoleezza Rice) ja *Li'l Rummy* (Donald Rumsfeld). (Jones 2009, 37–61.)

Kuitenkin vasta Jon Stewartin luotsaama *The Daily Show with Jon Stewart* (199-2015) oli ohjelma, joka toi tarjontaan vakavamman kulman. Sen spin-off *Colbert Report* (2005–2014) on niinkään palkittu ja arvostettu politiikan suomija.

Uusia tekijöitä kentällä ovat Stewartin ohjelman seuraaja *The Daily show With Trevor Noah* ja Colbertin korvaava *Nightly Show with Larry Whilmore*. Merkillepantavaa on, että kumpikin uusi juontaja on mustaihoinen mies.

2.2.2 Perinteinen televisiouutistoiminta Yhdysvalloissa

Yhdysvalloissa toimii neljä suurta kansallista televisioyhtiötä: ABC, CBS, NBC ja FOX. Viimeksi mainittua lukuun ottamatta ne on kaikki perustettu pian toisen maailmansodan jälkeen 1940-luvulla, ja FOX vuonna 1986. (Mitchell Stevens 2015). Näistä jokainen on liki jokaisen amerikkalaisen kotitalouden katsottavissa. Televisioyhtiöllä on omia kanavia draamalle, uutisille ja urheilulle. Näiden jättien rinnalla toimii lukuisia kanavia kaapeli- ja satelliittiverkossa, joten USA:n reilulla 320 miljoonalla asukkaalla on varaa valita (Unites States Census Bureau 2015.). Esimerkiksi latinoväestölle on omat espanjankieliset kanavansa.

Televisio alkoi yleistyä amerikkalaisissa yksityiskodeissa 1950-luvulla. Väri- ja äänilähetykset alkoivat 1960-luvulla, ja julkisin varoin rahoitettu lähetystoiminta alkoi PBS:n lähetyksillä vasta 1970-luvulla. Amerikkalaista televisioimintaa leimaakin edelleen kaupallisuus. (Mitchell Stevens 2015.)

TV digitalisoitui Yhdysvalloissa 1990-luvun alussa. 2000- ja 2010-luvulla mahdollisuus jakaa sisältöä internetin (sekä laittomasti että laillisesti) ja maksullisten sekä ilmaisten katse-lupalveluiden kautta samoin kuin uudet mobiilikatselulaitteet ovat muuttaneet katselutottumuksia.

Opinnäytetyön aiheena olevan The Daily Show with Jon Stewartin kanava on Comedy Central, joka toimii sekä satelliittiyhteydellä että kaapeliverkossa. Helmikuusta 2015 se on ollut noin 84 miljoonan kotitalouden saatavilla. Se on hieman yli 80 prosenttia koko väestöstä. (Seidman 2015.)

2.2.3 Perinteisen televisiouutistoiminnan haasteet

Stewart nosti ohjelmassaan esiin asioita, joita valtamedia sivuuttaa ja tarttuu usein tilanteisiin, joissa vallan kahvassa olevat valehtelevat tai kieltävät omia tekemisiään. Stewart hyökkäsi ohjelmassaan oikeistolaisen mediapersoonien kuten FOX-kanavan Bill O'Reillyn sofistiikkaa eli loogisesti epäpäteviä argumentteja vastaan. Multimiljardööri Robert Murdochin omistaman FOX-kanavan uutiskanavien käytännöt ovat kaukana skandinaavisesta uutisten käsityksestä ja toteutuksesta, vaikka kanava markkinoikin uutisiaan vielä muutama vuosi sitten sanoin "fair and balanced" eli reiluina ja tasapuolisina. Näiden uutisankkurit kuitenkin pilkkaavat avoimesti "fact checkersejä" eli liberaalien uutismedioiden toimittajia, jotka tuovat esiin poliitikkojen aiempia, nykyiseen verrattuna hyvinkin ristiriitaisia lausuntoja tai ylipäätään vetoavat tutkimuksiin.

Totuus on muutenkin katsojan silmässä, mitä amerikkalaiseen oikeistolaiseen uutismediaan tulee. Liberaali media taasen saattaa panostaa sisällön kustannuksella epäolennaisiin teknisiin kikkailuihin. CNN:n ilmassa leijuvat tietokoneanimaatiot eivät pelastakaan informatiivisesti tyhjyyttään kumisevia minuutteja.

Perinteiset TV-uutiset kärsivät siis uskottavuusongelmasta, kun taas paikallisuutiskanaavilla ongelmana on kiire ja resurssien rajallisuus, minkä seurauksena samaa sisältöä näytetään uudestaan ja uudestaan lyhyen ajan sisällä. Mobiilikäyttö paitsi mahdollistaa uutisten katsomisen uusilla tavoilla ja useampaan kertaan, asettaa myös uusia teknisiä vaatimuksia ja tuo uusia haasteita sisällön suhteen yleisön halutessa aiempaa kohdennettumpaa sisältöä eikä välttämättä jaksaa odottaa iltauutisia.

Uutisista haetaan myös aiempaa enemmän elämyksiä, mutta vielä suurempi ongelma lie-nee se, että uutisista haetaan omia käsityksiä vahvistavia tietoja. Ja poliittisesti värityneissä toimituksissa sisältökin on väritynyttä, tahallisesti tai tahattomasti.

Vaikka Fox News-kanavan toimittaja kokeekin olevansa objektiivinen raportoidessaan vaikkapa Irakin sodasta tai presidentin päätöksistä, ohjaavat häntä omat arvot ja asenteet semminkin, kun toimitus suosii selkeästi asenteellista uutisointia. Konservatiivien FOX ei

ole ainoa syntinen ideologian syötössä, jos on uskominen Bernard Goldbergia, joka kirjoitti vuonna 2001 kirjan liki kolme vuosikymmentä kestäneestä urastaan CBS:n uutisissa. Myyntimenestyksessään *Bias: A CBS Insider Exposes How the Media Distort the News* Goldberg väitti, että CBS väritti systemaattisesti uutisiaan liberaalien ja vasemman siiven hyväksi uskotellen kuitenkin tekevänsä objektiivista uutistyötä (Barich 4.5.2002.). Goldberg on sittemmin kirjoittanut neljä kirjaa yhdysvaltalaisesta mediakentästä ja voittanut yhteensä 12 Emmyä sekä CBS:n että HBO:n työvuosiltaan, kuusi kummastakin. (bernardgoldberg.com 2015.)

Perinteisten uutistoiminnan vakavaksi ongelmaksi voitaneen nähdä se, että ihmiset saavat uutisensa heille poliittisesti lähellä olevasta välineestä, ja että kansakuntaa yhdistäviä yhteisiä uutisia ei ole.

Lisäksi nuoret hakevat uutisia laajemmin. Comedy Central tutki aihetta vuonna 2012 TRU Insights -yrityksen kautta ja paljastui, että vaikka 68 prosenttia ”millenialeista” eli vuosien 1980-1996 välillä syntyneistä amerikkalaisista sai vaaliuutisensa perinteisiltä uutiskanaavilta, jopa 50 prosenttia nimesi uutislähteiksi myös poliittiset satiiriset ohjelmat *The Daily Show with Jon Stewartin*, *The Colbert Reportin* ja *Weekend Updaten*. (Weprin 2012; Feldman 2007, 406–409.)

2.2.4 TV amerikkalaisten tärkein uutislähde

Gallup-tutkimuslaitoksen vuonna 2013 teettämästä tutkimuksesta ilmenee, että televisio on amerikkalaisten tärkein uutislähde. Republikaaneissa ja demokraateissa sekä sitoutuneissa on eroja: 63 prosenttia republikaaneista kertoi television olevan ensisijainen uutislähde, kun taas sitoutumattomista näin kertoi 52 prosenttia ja demokraateista 54 prosenttia.

Fox Newsin katsojat olivat poliittisesti selkeästi sitoutuneempia yhteen puolueeseen kuin muiden kanavien katsojat: Fox Newsin katsojista kaksi kolmannesta kertoi olevansa republikaaneja ja 94 prosenttia vähintäänkin republikaaneihin kallellaan olevia. CNN:n katsojista vain 46 prosenttia kertoi olevansa demokraatteja ja 63 prosenttia vähintäänkin demokraatteihin päin kallellaan.

Samassa tutkimuksessa kävi ilmi, että 79 prosenttia Foxin seuraajista kuvaili itseään konservatiiveiksi, 17 prosenttia maltillisiksi ja 2 prosenttia liberaaleiksi. CNN:n katsojilla luvut olivat kovin erilaiset: 21 prosenttia konservatiiveja, 51 prosenttia maltillisia ja 26 prosenttia

liberaaleja. Foxin katsojista vain 2 prosenttia oli tyytyväinen presidentti Obamaan, kun taas CNN:n katsojista 57 prosenttia oli tyytyväisiä presidenttiinsä.

Vaikka televisiosta haetaan hanakammin uutisia, ei se ole ainoa uutislähde. Intranetiä piti tärkeimpänä 21 prosenttia vastaajista, 9 prosenttia tuotti printtimediaan ja radioon 6 prosenttia. (Saad 2013.)

2.3 Daily Show with Jon Stewart

The Daily Show with Jon Stewart oli Comedy Central -kanavalla arki-iltaisin esitetty TV-ohjelma, joka kuului uutissatiirin genreen. Stewart ehti toimia ohjelman isäntänä 16 vuoden ajan. Hänen aikanaan ohjelma muuttui paljon poliittisemmäksi kuin edeltäjänsä Craig Gilbornin kautena. Gilbert oli taustaltaan urheilutoimittaja. Vuosituhannen vaihteessa Comedy Central oli vielä vaatimattomien katsojalukujen kaapelikanava, ja vieläpä maassa, jossa sohvaperunoilla oli satoja vaihtoehtoja, joita seurata.

Kuva 2. The Daily Show with Jon Stewartia esitettiin myöhäisillassa klo 23.00–23.30 itä-rannikon aikaa. Comedy Central.

Stewart osallistui alusta asti aktiivisesti ohjelman käsikirjoitukseen ja sen suunnitteluun. Hänen tuomansa muutos Daily Show´hun ei koskenut vain sen sisältöä, vaan Stewartin mukaantulo teki ohjelmasta myös paljon suosittumman. Jokailtainen viihdeohjelma poliittikasta ei ehkä kuulosta kovin seksikkäältä, mutta Stewartin yliampuvat eleet, värikäs retoriikka ja reipas, suorastaan töykeä ote herättivät katsojien mielenkiinnon. Noin neljänsä-

dan katsomani jakson perusteella voin todeta, että Stewart nosti esiin paitsi poliittisia uutisia myös ennen kaikkea ne kaavat ja konventiot, miten uutiskanavat asiat esittivät. Osansa saivat niin CNN, MSNBC kuin Fox Newskin. Stewart pilkkasi avoimesti asenteellisia oikean ja vasemman siiven kannattajia eli uutisankkureita ja uutistoimituksia, jotka uutisia suolsivat. Hän tarttui riemuiten Foxin Glenn Beckin ja muiden republikaanikommentaattoreiden maneereihin ja liioitteli niitä luoden itsestään päällekkäyvä ja ärsyttävän uutistoimittajan irvikuvan, joka istui TV-uutisstudioksi rakennetuissa lavasteissa mahonkipöytänsä takana puku päällä, solmio virheettömästi solmittuna ja hiukset kammattuina. Hänellä oli myös kirjeenvaihtajina esiteltyjä hahmoja, jotka muka antoivat raportteja eri puolilta maata ja maailmaa. Hän pilkkasi tässäkin uutiskanavien konventioita. Naiiveinkaan katsoja ei voinut erehtyä luulemaan näitä raportteja aidoiksi, vaan ”kirjeenvaihtajien” esiintymiset niin sanotun bluescreenin edessä olivat tahallisen kömpelöitä. Heidän joukostaan nousi monia tähtiä.

Steve Carrell tuli tutuksi suomalaisillekin NBC:n hittisarjasta The Office Konservatiivihahmostaan tunnettu Stephen Colbert sai ensin oman shown'sa The Colbert Report, josta hän siirtyi David Lettermanin seuraajaksi. Britti John Oliverilla on oma viikoittainen satiirinen uutisohjelmansa, ja vain 31-vuotias eteläafrikkalainen Trevor Noah nostettiin Stewartin seuraajaksi Daily Show'ssa.

Stewart tarttui hanakasti äärioikealla olevaan Tea party -liikkeeseen, joka peräänkuuluttaa suppeampaa ja heikompa hallintoa ja kehottaa kansalaisia aseistautumaan hampaita myöten omaksi turvakseen. Stewart polkasi teekutsuliikkeen henkisen johtajan Glenn Beckin innoittamana kasaan avoimen ja ilmaisen kokoontumisen Washingtoniin vuonna 2010. Kokoontumisessa peräänkuulutettiin tervettä järkeä ja pelonlietsonnan lopettamista, ja ennen kaikkea kansalaisten yhteistä Amerikkaa.

Samana vuonna Stewart kysyi ohjelmassaan moneen kertaan, mikseivät 911-terrori-iskussa palvelleiden pelastustyöntekijöiden saamiin terveyshaittojen hoitoon annettu varoja valtiolta ja onnistuikin auttamaan lain läpiajamisessa. Hän pääsi haastattelemaan presidentti Obamaa toistamiseen kesällä 2015, ja poikkeuksellisen pitkään, haastaen presidentin muun muassa muun muassa Iran-kysymyksessä.

Stewartia ei aina naurattanut. Tammikuun 2015 terroristihyökkäys Pariisissa satiirilehti Charlie Hebdon toimitukseen vakavoitti miehen, joka muistutti, että pilkattavat uutislähteet ja mediat eivät suinkaan ole se vihollinen ja että hän ei yritä puhumalla saada hyökkäyksestä mitään tolkkua, koska hyökkäyksessä ei kerta kaikkiaan ollut mitään järkeenkäypää.

Aloittaen ohjelman alun selkeästi tavanomaista synkemmin hän siirtyi seuraavaan aiheeseen todeten, että ”ei (hänellä satiirikkona) tässä muutakaan ole tehtävissä kuin jatkaa eteenpäin ja pysyä rauhallisena”.

Myös kevään Baltimoren rotumellakat keväällä 2015 ja poliisin rasistinen väkivalta pyyhkiivät hymyn miehen kasvoilta. Ensimmäinen lähetys 911-turman jälkeen on suorastaan kiusallista katsottavaa, niin iholle terrori-isku tulee miehen puhuessa itsensä ja kaupunkinsa puolesta. Koomikon vetämästä ja käsikirjoittamasta show’sta tulikin ehkä 911:n takia nopeasti syvällisemmin kantaaottava, sillä sitä kuvattiin ala-Manhattanilla, verraten lähellä World Trade Centeriä.

On merkittävää, että Jon Stewart ei ole itse missään vaiheessa väittänyt olevansa journalisti tai sanonut ohjelmansa olevansa journalistinen. Lokakuussa 2010 hän kertoi NPR:n haastattelussa, että vaikka ohjelma usein onnistuukin löytämään faktoja ja tarinoita, jotka menevät uutiskanavilta ohi suun, olisi väärin kutsua ohjelman tekoa toimittamiseksi. ”Me emme tee muuta kuin löydämme yhteyksiä asioiden välillä”, Stewart selitti NPR:n toimittajalle Terry Grossille. Hän sanoi, että käsikirjoitustiimi toimii oman vaistonsa varassa lähettäessään kirjoittamaan inserttejä, yrittäen löytää järkeenkäyviä yhteyksiä. Stewart sanoi myös, että hänen henkilökuntansa ei ”fact checkaa” eli tarkista tietojen oikeellisuutta journalistisen moraalin takia vaan siksi, että hyvä vitsi perustuu totuuteen. ”Me tarkastamme tietomme, koska sitten kun kerromme sinulle vitsin, se iskee luihin ja ytimiin. Meillä ei ole journalistista moraaliala vaan toivoakseni koomikon kunnia, jota emme halua tahrata.”

Samassa haastattelussa tuli esille, miten ylpeä Stewart on henkilöstönsä työskentelystä. Kukin työpäivä alkaa edellispäivän ja sitäkin tuoreempien tapahtumien ja niiden uutisoinnin läpiharavoinnilla, joka tehdään yhdessä aamupalaverissa. Eri aiheet jaetaan kirjoittajille, jotka palaavat ehdotustensa kanssa ennen puoltapäivää, jolloin ne arvioidaan ja niitä muokataan ja sovitaan käytettävistä grafiikoista ja tehokeinoista. Pukuharjoitus on kuudelta illalla ja tätä ennen illan käsikirjoitusta on hiottu kuumeisesti. Kenraaliharjoituksessa saatetaan todeta jokin osuus toimimattomaksi, jolloin mukaan saatetaan ottaa aivan uusi elementti tai aiemmin sivuun jätetty versio. Stewart korosti Grossille, että The Daily Show’n tekeminen on kovaa ja rutiininomaista työtä, jossa on tarkat aikataulut ja jossa jokainen tietää vastuunsa ja tehtävänsä. Hänen mukaansa näin syntyy tilaa luovuudelle ja improvisoinnin mahdollisuudelle. Jotkut vitsit esitetäänkin ensimmäistä kertaa liveyleisön edessä ohjelman nauhoituksissa.

On hauskaa huomata, että NPR kirjoitti haastatteluun pohjaavassa nettiartikkelissaan Stewartin ohjelmasta niin, että se rinnasti Stewartin ohjelman ”muihin uutislähteisiin”. (Gross 2015.)

Vaikka Jon Stewart on nyt tunnetumpi kuin koskaan ja häntä seuraa myös suomalaisia median ammattilaisia, ovat ohjelman katsojaluvut olleet laskussa viimeiset kolme vuotta. Sillä oli viimeisellä kaudellaan vuonna 2015 keskimäärin 1,35 miljoonaa katsojaa joka ilta, mikä on vähiten sitten vuoden 2005. 18–49 -vuotiaita katsojista on 725 000. Se on vähiten 11 vuoteen, kirjoitti New York Timesin John Koblin artikkelissaan 5.8.2015.

Hänen haastattelemansa Comedy Centralin omistaman Viacom:n musiikki- ja viihdeosaston johtaja Doug Herzog sanoi kuitenkin haastattelussa Stewartin olevan ”nyt (elokuussa 2015) vaikutusvaltaisempi kuin koskaan”. Todennäköisesti katsojalukumittauksissa ei ole huomioitu kaikkia sosiaalisessa mediassa leviäviä klippejä, joten Stewartin nähneitä silmäpareja on vaikeaa laskea.

Ohjelmassa säännöllisesti vierailut Lewis Black, joka työskenteli Jonin kanssa koko tämän 16 vuoden pestin ajan, arvelee suosion nousun syiksi Bushin hallinnon Lähi-Idässä käynnistämää sotatoimia ja 24 tuntia vuorokaudessa uutisia tarjoavien kanavien nousua, Tea Partya ja presidentti Obamaa unohtamatta. Blackin mukaan Stewart nauroi kanssamme maailman järjettömyyksille joka päivä. ”Nauru tekee asioista hetkeksi helpompia sietää.” (Koblin 2015.)

Stewartin käsikirjoittajien maailmankuvaa on tallennettu myös kirjoihin ja kansiin. Ohjelman käsikirjoittajat, Stewart mukaan luettuna, julkaisivat vuonna 2004 yhdessä myös hillittömän satiirisen maaopuksen *America: A Citizen's Guide to Democracy Inaction*, josta tuli välittömästi myynti- ja arvostelumenestys.

2.4 Jon Stewart henkilönä

Jonathan Stuart Leibowitz syntyi New Yorkin kaupungissa, New Yorkin osavaltiossa vuonna 1962. Hän vaihtoi nimensä 2000-luvun taitteessa Jon Stewartiksi. Stewartin isä oli lääkäri ja äiti opetustoimen konsultti. Heidän liittonsa päättyi eroon vuonna 1971.

Stewart on juutalainen, ja vitsailee usein syntyperästään, mutta ei harjoita uskontoaan. Hän valmistui Lawrence High Schoolista luokkansa kolmanneksi parhaana vuonna 1980. Nuorena mies unelmoi ammattilaisjalkapalloilijan urasta, mutta luopui haaveesta ja lähti

opiskelemaan. Stewart valmistui psykologian kandidaatiksi College Of William And Marysta Williamsburgissa vuonna 1984, jonka jälkeen hän teki erinäisiä hanttihommia muun muassa ravintolan plokkarina (busboy), josta hänen ohjelmansa tuotantoyhtiön Busboy Productionsin nimikin lienee peräisin. Hän työskenteli sitkeästi "huonoina iltoina" eli sunnuntaista torstaihin New Yorkin The Villagessa sijaitsevassa Comedy Cellar -stand up -klubilla ja vieläpä vihoviimeisenä esiintyjänä, kunnes alkoi saada nimeä ja parempia keikkoja. Hän kokeili onneaan myös elokuvissa ja saikin kuuden elokuvan sopimuksen, mutta osa sopimuksista peruuntui ja toteutuneetkin jäivät vaille suurta huomiota. Niihin on kylläkin viitattu The Daily Show'ssa, jolloin Stewart on lähinnä ilmaissut häpeänsä.

Epävirallisen elämäkerran vuonna 2014 *Angry Optimist: The Life and Times of Jon Stewart* Stewartista kirjoittanut Lisa Rogak kuvailee Stewartin televisiouran alkua "sarjassa sydäntä särkeviksi läheltä liippaa -tilanteiksi". Stewart olikin ehdolla muu muassa *Late Night* – ohjelman juontajaksi 1990-luvun alussa. Hänen kilpailijanaan oli *Simpson*eita käsikirjoittanut, mutta muuten yleisölle vielä tuntematon Conan O'Brian, joka sai pestin. Muutaman epäonnistuneen yrityksen jälkeen Stewart teki läpimurtonsa *The Larry Sanders Show*'ssa vuonna 1992. Seitsemän vuotta myöhemmin hän pääsi vetämään *Daily Show*'ta, josta hän lähti elokuussa 2015. (Garvey, Niemietz & Coleman 2014.)

Stewart piti taukoa *The Daily Show*'sta tehdäkseen vuonna 2013 valmistuneen dokumentin *Rosewater*, joka kertoi kanadalaisiranilaisesta journalistista Maziar Baharista, joka istui kuukausia teheranilaisessa vankilassa syytettynä vallankaappauksen valmistelusta. Syynä vangitsemiseen oli levottomuuksien taltiointi ja se, että mies oli esiintynyt *Daily Show with Jon Stewart*issa yhdessä yhden ohjelman koomikkokirjeenvaihtajan, Jason Jonesin kanssa, joka taas todella olikin esiintynyt vakoojana. Stewartia tuurasi 12 viikon ajan John Oliver, jolla on nyt oma viikoittainen uutissatiiriohjelmansa HBO:lla. Parhaimmillaan Stewartin ohjelma keräsi yli kaksi miljoonaa katsojaa per ilta.

Stewart on kunnostautunut myös kirjailijana. Vuonna 1998 Stewart kirjoitti poliittissävyyisen novellikokoelman *Naked Pictures of Famous People*, jossa esiintyivät muun muassa Kennedyt, Äiti Teresa ja prinsessa Diana. Hän on julkaissut *Daily Show* -käsikirjoittajiensa kanssa myös kiitetyt myyntimenestykset *The Daily Show with Jon Stewart Presents America (The Book) Teacher's Edition: A Citizen's Guide to Democracy* by Jon Stewart and The Writers of The Daily Show (2006) ja *The Daily Show with Jon Stewart Presents Earth (The Book): A Visitor's Guide to the Human Race* by Jon Stewart (2011). (IMDb.com 2015.)

2.4.1 Stewartin saamat palkinnot ja kunnianosoitukset

Jon Stewart on saanut uransa aikana lukuisia TV-alan palkintoja ja ollut ehdolla monien saajaksi.

Hän ja tiiminsä saivat kaksi erinomaisesta yleisön palvelemisesta myönnettävää Peabody-palkintoa vuosien 2000 ja 2004 presidentinvaalikampanjan käsittelystä ohjelmassaan.

Ohjelma on saanut myös Outstanding Writing for a Variety, Music or Comedy Program Emmy Award -palkinnon vuosina 2001, 2003, 2004, 2005, 2006, 2009 ja 2011 ja Prime-time Emmy Award for Outstanding Variety, Music or Comedy Series -palkinnon peräkkäisinä vuosina 2003-2012.

Stewart pokkasi komedia-albumin Grammyn äänikirjastaan America (The Audiobook): A Citizen's Guide to Democracy Inaction vuonna 2005. Tämän lisäksi Newsweek arveli vuonna 2003 Stewartin olevan vuoden 2004 sensaatio ja valitsi hänet vuoden Who's next -henkilöksi. Vuonna 2004 Stewart sai kunniaohtorin tittelin opinahjostaan College of William and Marysta. Vuonna 2005 Time-lehti nosti hänet maailman sadan vaikutusvaltaisimman ihmisen joukkoon ja AskMen.com-sivusto nosti hänet maailman vaikutusvaltaisimmaksi mieheksi vuonna 2010. Hän on saanut kunnianosoituksia myös opettajainliitolta ja jalkapallovalmentajayhdistykseltä. Jon Stewartilla on vielä mahdollisuus saada lisää palkintoja ohjelmastaan vuodelta 2015. (IMDb.com 2015.)

2.4.2 Stewart irtisanoutumisilmoitus The Daily Show'ssa

Helmikuussa 2015 Stewart kertoi ohjelmassaan astuvansa syrjään juontajan paikalta. Hän antoi syyksi sen, että tiesi "sydämessään olevan jo jonkun toisen vuoro". Tarkkaa lopettamisaikaa ei ilmoitettu, vaan Stewart kertoi olevan sen jossain heinä- ja joulukuun välillä. Tarkkoja tulevaisuudensuunnitelmiakaan ei paljastettu. Stewart oli selvästi liikuttuneessa tilassa kertoessaan päätöksestä, mutta vitsaili myös perhesyistä. "Aion syödä päivällistä arki-iltais in perheeni kanssa. Olen kuullut useista lähteistä, että he ovat ihastuttavia ihmisiä."

Viimeinen lähetys tehtiin 6. elokuuta 2015, samana iltana, jona republikaanien vuoden 2016 presidentinvaalien ehdokkaat astuivat FOX Newsin tentattavaksi ensimmäistä kertaa. Stewartin sopimus olisi ollut voimassa syyskuuhun 2015 saakka.

The New York Times huomioi Stewartin päätöksen 10.2.2015 otsikolla ”Jon Stewart Will Leave ‘The Daily Show’ on a Career High Note”, Jon Stewart lopettaa The Daily Show’n ohjelman kulta-aikana. Artikkelin kirjoittaja, toimittaja Dave Izkoff kutsui Stewartia ”yhtä luotettavaksi hahmoksi kuin aikanaan Walter Cronkite ja Edward R. Murrow olivat” ja nosti esille sen, miten ”osa yleisöstä on menettänyt toivonsa perinteisten TV-uutisten ja printti-uutisten suhteen, jos niitä olivat koskaan lahjomattomina pitäneetkään”. (Izkoff 2015a.)

Stewartin seuraaja julkistettiin maaliskuussa 2015. Uusi isäntä on Trevor Noah, hieman yli 30-vuotias eteläafrikkalainen koomikko, joka nähtiin ohjelmassa kirjeenvaihtajana ensimmäistä kertaa joulukuussa 2014. Muutamaan otteeseen ohjelmassa sivuroolissa esiintynyt Noah on vielä suhteellisen tuntematon hahmo. Noah on eteläafrikkalaisen musta naisen ja valkoisen isän jälkeläinen. Vaikka hän onkin tummaihoisen ja siinä mielessä poikkeaa Stewartista ja tämän edeltäjästä, jotka olivat kumpikin valkoihaisia, nosti miehen valinta myös kysymyksiä. Kriitikot kysyivät, miksei kapteeniksi valittu naista. Vaihtoehdoiksi nostettiin muun muassa koomikot Samantha Bee ja Jessica Williams, jotka oli nähty ohjelmassa säännöllisesti kirjeenvaihtajina ja muissa rooleissa. New York Timesin maaliskuun 2015 lopussa julkaisemassa artikkelissa kerrotaan TV-kanavan presidentti Michele Ganelessin kommentoineen sukupuolivalintaa seuraavasti: ”Puhuimme naisten kanssa. Puhuimme miesten kanssa. Tulimme siihen tulokseen, että Trevor on paras henkilö tehtävään.” (Izkoff 2015b.)

2.5 The Daily Show with Jon Stewartin esiin nostamat kuumat perunat

Daily Show with Jon Stewart on paitsi tarjonnut viihdettä myös tullut noteeratuksi niin sanotuissa oikeissa uutismedioissa. Se on nostanut esiin epäkohtia ja jopa edesauttanut niiden korjaantumista.

Vaikka Stewartin ohjelman vaikutusten tarkka mittaaminen Yhdysvaltain politiikkaan on hallussani olevilla työkaluilla mahdotonta, voidaan esiin nostaa tapauksia, joissa ohjelman sisällöllä tai toiminnalla on vaikutusta.

Otan tarkastelun kohteeksi kolme esimerkkiä, jotka kuvaavat Stewartin ohjelman tarkoituksia: yleisötapahtuma The Rally to Restore Sanity and/or Fear, Stewartin journalismia peräänkuuluttava Crossfire-vierailu ja First Responders Bill -lakialoitteen nostaminen takaisin julkiseen keskusteluun.

2.5.1 The Rally to Restore Sanity

Vuonna 2010 Stewart järjesti suurtaapahtuman The Rally To Restore Sanity Washingtonissa spin-off -hahmonsa Stephen Colbertin kanssa. Innoituksena toimi Yhdysvaltojen ilmapiiiri: oikeiston hellimät salaliittoteoriat ja yleinen vainoharhaisuus alkoi kukkia presidentti Obaman astuttua virkaansa. Sen yksi ilmentymä oli oikeistolaisen mediapersoonan, Fox Newsin äänekkäimpiin hahmoihin kuuluvan Glenn Beckin (s. 1964) Washingtonissa järjestämästä kokoontumisesta Rally to Restore Honour. Epäpoliittisena ja täysin sitoutumattomana esitelty tapahtuma toimi Beckin mukaan herätyssoittona amerikkalaisille, joiden isänmaa oli muuttumassa moraalittomaksi ja joka piti hetimiten pelastaa. Alkujaan Beckin piti markkinoida tapahtumassa kirjaansa The Plan, jossa Beck lupasi esitellä kokonaisen vuosisadan mittaisen ohjelman, jolla pelastaa kansakunta. Rahoitussäännöksistä ja verotuksesta johtuen hänen piti kuitenkin uudelleen määritellä tapahtuman luonne epäpoliittiseksi, jotta sai luvan sen järjestämiseksi. Uudeksi tarkoitukseksi määriteltiin hengennostattamisen lisäksi rahankeruu veteraanijärjestö Special Operations Warrior Foundationille.

Beck oli valinnut – omien sanojensa mukaan täysin sattumalta – päivämääräksi saman, jolla Martin Luther King täsmälleen samassa paikassa 47 vuotta aiemmin oli pitänyt maahistoriallisen ”I have a dream” -puheensa Suuren Washingtonin marssin päätteeksi. Beckin liberaalit ja demokraattiset vastustajat ivasivat miestä avoimesti eri medioissa, sillä hänen oikeistolaiset näkemyksensä ja vuosien mittaan antamansa avoimen rasistiset kommenttinsa olivat ristiriidassa ihmisoikeustaistelija Kingin hahmon käyttämisen kanssa. Beck oli kylläkin saanut mukaan tapahtumaan Lincoln Centeriin republikaanien varapresidenttiehdokkaan Sarah Palinin lisäksi myös Martin Luther King Juniorin sisarentyttären.

Perinteistä kristillistä sanastoa ja teesejä viljelevä mormoni Beck käytti itse kovin hengellistä retoriikkaa kuvaillessaan odotuksiaan tapahtumasta. Hän muun muassa toivoi ja arvelikin ”hengen puhuvan kauttaan” päivän aikana ja koko tapahtuma oli vahvasti uskonnollinen. Beck julisti tapahtumassa, että kaikkien amerikkalaisten pitäisi uskontoonsa katsomatta kääntyä jumalansa puoleen. Beck itse sanoi tapahtumansa ”kumpuavan Jumalasta” Fox Newsille 29.9.2010.

Kingin asianajaja ja puheenkirjoittaja Clarence B. Jones luonnehti tapahtumaa jälkikäteen myötämielisesti, The New York Postin artikkelissa 28.8.2010 ja moni mediatalo, Fox etunenässä kiitteli sen ylevöittävää henkeä. Liberaalit, julkiateisti Christopher Hitchens etunenässä ilmaisivat pahoinvointinsa Beckin voimannäytön edessä. Hitchens kutsui Slate-leh-

den kirjoituksessaan Hitchensiä ”paatokselliseksi ja epävarmaksi” (30.8.2010), ”ilman ohjausta olevaksi valkoisten itsesääliä pursuavaksi Waterworldiksi”, jossa kulminoituivat ”valkoisten pinnan alla vellova ahdistus ja pelko siitä, etteivät he enää pian ole enemmistöä omassa maassaan”. Osanottajamääräksi arvioidaan eri lähteissä jotakin muutamasta kymmenestä tuhannesta jopa 500 000 henkilöön. The New York Daily News sivalsi, että yleisön koko riippui dramaattisesti siitä, keneltä kysyttiin.

Alkujaan koko kansan tuntema Beck hankki kannuksensa radiossa. Vuosina 1999–2002 hän teki kevyttä Top 40 -musiikkiohjelmia maan suurimpiin kuuluvalla 970 WFLA -kanavalle, ja onnistui kymmenessä vuodessa luomaan itsestään poliittisen mediahahmon, joka ei arkaillut kutsua presidentti Obamaa paitsi kommunistiksi myös mustaksi nationalistiksi. Beckistä kirjan kirjoittanut toimittaja Alexander Zaithchik kutsuu Beckiä ”osittain opportunistiksi, osittain viihdyttäjäksi” (Common Nonsense: Glenn Beck and the Triumph of Ignorance, Alexander Zaithchik, 2010.). Beckin esiintyminen televisiossa on röyhkeää ja tunteisiin vetoavaa, ”gut feelingiin” perustuvaa ja ihmisten pelkoihin vetoavaa saarnamista.

Beckin valkoisiin konservatiiveihin vedonnut kokoontuminen sai liberaalit järjestämään omansa 2. lokakuuta 2010. Liberal One Nation Working Together Rally keräsi joidenkin arvioiden saman verran tai vähemmän osallistujia kuin Beckin, mutta se jäi mediassa vähemmälle huomiolle. Ilman huomiota ei sen sijaan jäänyt Stewartin ja Colbertin suoraan Beckille irvaileva, 30. lokakuuta järjestetty Rally to Restore Sanity and/or Fear. Stewart ja Colbert valjastivat omat ohjelmansa tapahtuman puffaamiseen ja tunnettujen isäntiensä kautta tempaus herättikin uutismedian.

Kuva 3. Kokoontumisen isännät Stephen Colbert ja Jon Stewart tyyliteltyinä. Comedy Central.

Beckin hurmoksellinen, uskonnollinen ristiretki suorastaan huusi Stewartin ja Colbertin nimeä. Se oli satiirikkojen märkä uni. Kaksikko alkoi vihjailla ”jostain suuresta” lähetyksissään jo syyskuun alussa ja julkistivat lopulta omat tapahtumansa: Stewart Rally to Restore Sanityn ja Colbert March to Keep Fear Aliven samana päivänä 16.9. peräkkäisillä ohjelmapaikoillaan. (Lähde: Stewartin ja Colbertin ohjelmien jaksot 4.–16.9.)

Stewart kuitenkin painotti, ettei kyseessä ollut Beckiä vastaan suunnattu hyökkäys vaan maltillisuuden peräänkuulutus. Stewart nimesi oman tapahtumansa ”miljoonan maltillisen marssiksi”. Stewartin mukaan Yhdysvaltain ongelma on se ”15–20 prosentin vähemmistö”, joka dominoi maan poliittista keskustelua ”äärilaitojen retoriikalla”. Stewartin mukaan kumpikin puolue on syyllistynyt räikeisiin ylilyönteihin, republikaanit kutsuessaan Obamaa sosialistiksi ja demokraatit kutsuessaan presidentti George W. Bushia sotarikolliseksi. Stewart lupasikin tarjota paikalle saapuville myös valmiita kylttejä tekstein ”Olen kanssasi eri mieltä, mutta silti aika varma, ettet ole Hitler” ja ”Ota pari tahtia rauhallisemmin, Amerikan tähden”. (Montopoli 2010.)

Kuva 4. Stewartin ja Colbertin kansanjuhla vietettiin syksyisessä auringonpaisteessa 30. lokakuuta 2010. mtv.com.

CBS Newsin teettämän, ilmakuviin perustuvan arvion mukaan paikalla oli 215 000 ihmistä. The Guardian kuvaili tapahtuman tapahtumaan osallistujia säällisesti pukeutuneiksi, ja sana säällinen kuvanneekin muutenkin Stewartin (ja Colbertin) faneja. He ovat tavallisia ihmisiä, jotka ovat huolestuneita siitä, mihin suuntaan Amerikan Yhdysvallat on luisumassa. Tosin tästä kuvailusta tunnistaisivat itsensä luultavasti myös Glenn Beckin ystävät. He tosin lisäisivät suurella todennäköisyydellä määreisiin myös ”jumalaapelkäävän”. (Harris 2010.)

Myös Jon Stewart itse on itse sanonut, että hän ja Glenn Beck ovat saman kolikon eri puolet (Gross 2010.). Beckin ulostulot antavat polttoainetta Stewartille, joten hän ja hänen kaltaisensa ruokkivat Stewartin ohjelmaa. Stewart on tosin suominut myös liberaaleiksi luokiteltavia uutiskanavia, heitä liiallisesta varovaisuudesta ja hampaattomuudesta.

New York Timesin Brian Stelter kirjoitti 30.10.2010, että Rally to Restore Sanity and/or Fear oli kalliisti toteutettua mediakritiikkiä. National Journal jopa leikitteli ajatukselle, että tapahtuman nimi olisi voinut olla Rally to Restore Journalism. Tässä lähdetään ajatuksesta, että journalismi on jotenkin rikki, ja siinä National Journal olikin Stewartin kanssa samoilla linjoilla. Tapahtuma oli hyvä tilaisuus nostaa esiin kipeitä kysymyksiä journalismista, sillä paikalla oli satoja journalisteja, jotka seurasivat lavan tapahtumia sen viereen

lehdistölle rakennetulla korokkeella tai kiertelivät yleisön seassa haastattelemassa paikalle saapuneita.

Stewart kritisoi tapahtumassa New York Timesia ja NPR:ää (julkisin varoin ja lahjoituksin toimivan valtakunnallisen National Public Radiota) siitä, että nämä olivat pyytäneet toimittajiaan olemaan osallistumatta tapahtumaan. NPR:n työntekijöilleen lähettämässä ja julki vuodetussa kirjelmässä pyydettiin harkitsemaan tarkkaan osallistumista ja muuta julkisen tuen näyttöä, sillä se voisi vaikuttaa siihen, miten objektiivisena NPR koettaisiin. (Noah 2010.)

Vaikka Stewart oli korostanut, ettei kyseessä ollut Beckiä vastaan suunnattu hyökkäys, yleisössä näkyi Fox News -kanavaa kritisoivien kylttien lisäksi myös Beckiä halventavia plakaatteja. Foxin lähetyksien ympärille kerääntyi oma protestijoukkonsa. Beckiä ei paikalla nähty, mutta hän oli läsnä tapahtumassa valtavilla ruuduilla näytetyissä videoklipeissä, joissa esiin tuli miehen fanaattisuus, mutta mukana kriittisissä koosteissa oli myös toisen laidan edustaja, liberaali ESPN2-kanavan TV-kasvo Keith Olbermann. (Stelter 2010.)

Musiikillisen panoksensa tapahtumaan antoivat muassa Tony Bennett, Sheryl Crow ja Ozzy Osbourne. Muita tunnettuja hahmoja olivat luonnontieteen ilmiöitä kansantajuisesti esittelevän ja sitkeästi eläviä myyttejä koettelevan Myytinmurtajat-sarjan Jamie Hyneman ja Adam Savage. Lavalla nähtiin myös Stewartin ohjelman kirjeenvaihtajina toimivia kasvoja kuten Jon Oliver, joka sittemmin tuurasi Stewartia tämän ollessa Lähi-Idässä kuvaamassa dokumenttielokuvaansa ja jolla on nyt oma viikoittainen Last Week Tonight -ohjelma HBO-kanavalla. Mukana oli myös toinen omaan ohjelmaansa kiinni päässyt kirjeenvaihtaja Larry Wilmore, joka on nykyisin Comedy Centralin Nightly Show -ohjelman vetäjä. (Adams 2014.)

Tapahtuman päättyessä Stewart piti yhteenvedon, jossa sanoi seuraavaa: ”Tämä ei ollut tapahtuma, jossa tehtiin pilkkaa uskovaisista tai aktivismista eikä tässä katsottu pitkin nenänvartta syvästi isänmaallisia ihmisiä. Emme myöskään halua sanoa, etteivätkö ajat olisi vaikeat tai että ei olisi mitään pelättävää, sillä ajat ovat vaikeat ja meillä on pelättävää. Mutta me elämme nyt vaikeita aikoja, emme lopun aikoja.” Stewart korosti myös sitä, ettei amerikkalaisten tulisi luoda tyhjästä uusia, olemattomia vihollisia ja lietsoa tarpeetonta pelkoa. Hän pyysi myös median huomion oikein suuntaamista. ”Jos huumamme kaiken, emme lopulta kuule mitään.” Hän sanoi myös, ettei kaapelikanavien sisältö anna todenmukaista kuvaa amerikkalaisten asenteista.

New York Timesin Brian Stelter haastatteli tapahtumaan saapuneita amerikkalaisia. Stel-
terin mukaan heistä moni saapui paikalle, koska he kunnioittivat Stewartia. Kirjoituk-
seensa Stelter poimi mukaan 65-vuotiaan Bob Bryantin, jonka T-paidassa luki ”maalaisjär-
keä puolustava republikaani” ja jonka vaimo kertoi parin saavan uutisensa Stewartilta.
”John Stewartin työssä on tärkeää se, että hän muistuttaa, mitä poliitikkomme ovat sano-
neet viikkojen ja kuukausien varrella”, Bob Bryant summasi. Stelter haastatteli myös
michiganilaista Michele Luskya, jonka mielestä ”Stewart onnistuu narrin hahmossaan pu-
reutumaan kaiken järjettömyyden ytimeen”. (Stelter 2010.)

The Guardianin artikkelissa oli haastateltu populaarikulttuuriin erikoistunutta professori
Robert Thompsonia Syracusen yliopistosta. Professori Thompsonin mielestä Stewartin ja
Colbertin väite siitä, ettei kokoontuminen ollut poliittinen, tulisi ottaa todesta
(Stelter 2010.). Washington Postin humoristinen kolumnisti Alexandra Petri taas kommentoi
sukupolvensa vaihtaneen poliittisen aktivismin ironiseen pilkkaan. Petri kutsui kolum-
nissaan omaa sukupolveaan, noin kaksivitosia, I-sukupolveksi: ”i niin kuin ironia, iPhone ja
internet” ja kirjoitti, että Stewartin Rally oli hänen sukupolvensa Woodstock. (Petri 2010.)

I-sukupolvi myös löytää mediaseksikkäät sisällöt ja tapahtumat, ja mediaopintojen profes-
sori Jeff Cohen Ithican yliopistosta kommentoikin edellä mainitussa Guardianin haastatte-
lussa, että suuren osallistujamäärän toi nimenomaan TV-kanava Comedy Centralin tuki.
Ennen Stewartin ja kumppaneiden tempausta järjestettiin Washingtonissa myös mielen-
osoitusmarssi työnväenliikkeen toimesta, mutta se ei houkuttellut paikalle juurikaan osallis-
tuita, eikä myöskään saanut huomiota mediassa. Cohen kiinnitti huomiota samaan asiaan
kuin mihin Stewart itsekin on viitannut. Hän kommentoi Stewartin saavuttamaa asemaa
seuraavasti Guardianin haastattelussa: ”On surullisen kehityksen tulos, että tämän päivän
kaksi tärkeintä uutisohjelmaa (The Daily Show with Jon Stewart ja The Colbert Report)
löytyvät Comedy Central -kanavalta. He tekevät omassa formaatissaan sitä työtä, mikä
kuuluisi journalisteille.

2.5.2 Stewartin kohua herättänyt vierailu Crossfire-ohjelmassa

Stewart kutsuttiin tunnetun Crossfire-ohjelman vieraaksi ja jakso esitettiin suorana lähe-
tyksenä 15. lokakuuta 2004. Hänen alkuperäinen syynsä vierailuun oli markkinoida uutta
satiirista kirjaansa America (The Book). Aika oli poliittisesti hyvin jännittynyttä, sillä presi-
dentinvaaleihin (demokraattien John Kerry vastaan George W. Bush) oli alle kolme viik-
koa.

Crossfire oli CNN:n poliittinen keskusteluohjelma, jossa nimenä mukaisesti käsiteltiin ilmiöitä ja tapahtumia värikkäästi ja vastakohtia hyödyntäen. Vuonna 1982 alkaneen ohjelman ajatuksena oli haastaa sekä oikean että vasemman laidan kannattajia keskinäiseen debattiin. Stewartin vierailuilta isännöivät vasenta siipeä edustavat James Carville ja Paul Begala, ja oikeaa siipeä Robert Novak ja Tucker Carlson. Begala ja Carlson olivat äänessä ohjelman alun aina siihen asti, kun Stewart oli mukana, ja myös koko Stewartin ohjelmasion.

Ohjelman alussa käsiteltiin muun muassa republikaani ja varapresidentti Dick Cheney tyttären Mary Cheneyyn homoseksuaalisuudesta nousutta kohua ja siihen reagointia sekä demokraattien presidenttiehdokkaan, Massachusettsin senaattori John Kerryn väitettä, että presidentti Bushin ulkomaanpolitiikka tekisi väistämättä kaikista kansalaisista nostoväkeä ulkopoliittisten kriisien hoitoon. Puheenaiheena olivat myös Yhdysvaltain sotaoperaatiot Irakissa ja maan sisäpoliittiset ongelmat ja ensimmäistä kautta istuvan Bush nuoremman onnistuminen virassaan. Isännät väittelivät myös istuvan presidentin korkeasta kannatuksesta armeijan keskuudessa, tai oikeammin sen syistä, ja presidenttiehdokkaiden julkisista tukijoista.

Stewart esiteltiin ohjelman puolenvälin tienoilla ylistävästi kutsuen häntä ”television terävimmäksi hauskaksi mieheksi tai hauskimmaksi terävimmäksi mieheksi”. Myös Emmy-palkinnot ja uuden kirjan American myyntimenestys mainittiin.

Kolmikon sanailu alkoi kevyesti, vaikka Stewart kysyikin heti alkuun, miksi kaksi ohjelmaintä tappelivat keskenään koko ajan. Koska kyseessä oli koko ohjelman konsepti, oli kysymys retorinen. Stewart kuitenkin haastoi miehet sanomaan jotain hyvää vastustamistaan presidenttiehdokkaista. Sen jälkeen, kun oikeistomielinen Carlson kysyi Stewartilta provosoiden, oliko Kerry paras ehdokkaista, ja eivätkö demokraatit todella pystyneet parempaan, ohjelman tyyli muuttui. Vaikka Stewart ensin murjaisi pari vitsiä, hän nosti kisansa pöydälle ronskisti. Ensin hän muistutti, että presidenttiehdokas valitaan demokratiassa äänestämällä. Sen jälkeen hän lausui virkkeet, joita lainattiin ahkerasti muissa medioissa ja blogeissa vielä yli kymmenen vuotta myöhemmin.

”Syy, miksi järjestin aikatauluni niin, että pääsin tulemaan vieraaksi tähän ohjelmaan, oli se, että olen sekä yksityishenkilönä lähipiirini kuullen että julkisesti joissakin sanomalehdissä ja televisiossa kutsunut tätä (Crossfire-)ohjelmaa huonoksi. Se tuntui minusta kuitenkin epärealistiselta ja halusin tulla tänne kertomaan teille, että ei ohjelma ole niinkään huono vaan että ohjelma vahingoittaa Amerikkaa.”

Yllättyneet isännät yrittivät peittää hämmästyksensä naureskeluun ja saada väliin puolustavia argumentteja, mutta Stewart torppasi ne alkuunsa. Hän toisti sanomansa, mutta kärkevämmin. "Lopettakaa, lopettakaa, lopettakaa Amerikan vahingoittaminen".

Stewart nosti esille seikan, jota hän on korostanut monesti ennen Crossfire-esiintymistä ja sen jälkeenkin: hän pyysi CNN:n isänniltä apua. "Me tarvitsemme teidän apuamme. Tällä hetkellä te vain autatte poliitikkoja ja suuryrityksiä. Ja meille ei jää muuta vaihtoehtoa kuin vain jatkaa nurmikoidemme ajamista", ilmeisesti viitataan "meillä" tavalliseen kansaan ja äänestäjiin.

Begala kysyi Stewartilta ihmetellen, mitä sitten pitäisi tehdä. Stewart kun oli moittinut isäntiä siitä, että he laittavat vieraansa liian ahtaalle näiden virheistä. Stewart vastasi, että vieraitaan ahdistellessa kaksikko on itse asiassa toiminut vieraiden strategian mukaisesti, ja siten pelannut heidän pussiinsa. Carlson puolustautui sanoen, että on mukavaa yrittää saada vieraat vastaamaan kysymyksiin ja siksi kysymykset ovat kärkeviä. "Haluan verrata meidän vanhoja kysymyksiämme John Kerryille niihin, joita sinä olet hänelle äskettäin ohjelmassasi esittänyt."

Vastauksessaan Stewart toi esille tilanteen ironisuuden. "Jos te haluatte (uutisohjelmana) verrata omaa ohjelmaanne minun komediaohjelmaani, tehkää toki niin." Stewart kehotti isäntiä vertaamaan show'taan mieluummin Seinfeldiin, koska "se on paljon parempi komediaohjelma". Carlson jatkoi huomauttamalle, ettei Kerry edes suostu tulemaan Crossfiren vieraaksi, mutta Stewartin vieraaksi kyllä. Siihen Stewart vastasi, että syynä on se, että hänen ohjelmassaan onkin "sivistynyttä keskustelua".

Carlson jatkoi kritisoimalla Stewartin kysymyksiä Kerryille. Hänen mielestään ne olivat aivan liian lempeitä kuten tiedustelu siitä, miten ehdokas jaksaa loanheiton keskellä jatkaa kampanjointiaan. Carlson kysyi, miksi Stewart ei hiillostanut demokraattia vaan nuoleskeli tätä. Hän myös sanoi huomanneensa "kipinän" Stewartin ja Kerryn välillä.

Stewart hämmästyí ja sanoi lauseen, joka oli hyvin vakava kritiikki ohjelman tekijöille ja koko uutisteollisuudelle. "En uskonut, että uutisorganisaatiot käyttävät Comedy Centralia rehellisyyden ja tasapuolisuuden mittarina."

Carlson jatkoi vänkäämistä Kerryn kysymyksistä ja Stewart vastasi, ettei ole hänen ansiensa esittää vierailleen syväluotaavia ja vaikeita poliittisia uutistoimittajan kysymyksiä, ja

että on todellinen ongelma, että Carlsonin mielestä olisi ylipäättään Stewartin työ niitä esittää. Carlson lausui, että Crossfire on aito debattiohjelma, johon Stewart vastasi, että jos Crossfire on debattia, voi samalla väittää showpainin olevan todellista atleettista kilvoittelea.

Carlson pyysi Stewartia olemaan ”hauska oma itsensä”, mutta Stewart palasi toimittajien vastuuseen ja sanoi, että Crossfiren tulisi esittää debatteja eikä televisioatteria, jolloin Carlson palasi jälleen Kerryn ja Stewartin haastatteluun.

Stewart muistutti, että Crossfire on uutiskanava CNN:n ohjelma ja että hänen omaa ohjelmaansa edeltää ohjelma, jossa käsinuket tekevät pilapuheluita. Hän syytti Crossfiren väkeä siitä, että näillä on vastuu julkisessa diskurssissa ja että nämä epäonnistuvat siinä surkeasti. Hän myös sanoi katsovansa itse Crossfirea ja kuvaili kokemusta tuskalliseksi. Stewart vetosi Carlsoniin sanomalla, että hänen ja Crossfire-ohjelman panosta tarvitaan ja että heillä olisi ohjelmallaan upea tilaisuus todella ravistella poliitikkoja ja pureutua näiden markkinointipuheiden ja strategioiden läpi.

Demokraatteja puoltavan Begalan haastattellessa Stewartia sävy oli jonkin verran sovinollisempi, kun Begala kysyi, kumpi ehdokkaista, Kerry vai Bush, tarjoaisi hänelle parempaa materiaalia ohjelmaan. Stewart sanoi, että Daily Show'n polttoaineena toimivat etupäässä poliittisen järjestelmän järjettömyydet ja sen tarjoama teatteri, jota esittävät muun muassa Crossfiren kaltaiset ohjelmat.

Carlson kysyi, olisiko Stewartin vaikeampaa pilkata ohjelmassaan kannattamansa ehdokkaan Kerryn johtamaa hallitusta, jos tämä valittaisiin presidentiksi. Stewart vastasi, että ainoastaan silloin, jos hänen hallituksensa olisi vähemmän absurdi kuin parhaillaan istuva hallitus, ”jota on kylläkin vaikeaa suoraan sanottuna absurdiudessa ylittää”.

Jakso ei päättynyt anteeksipyytelyihin, vaan kitkeryys säilyi loppumetreille saakka. Stewart ei pyynnöistä huolimatta suostunut olemaan hauskeampi vaan nosti esille toistuvasti huolensa siitä, ettei Crossfire ollut journalismia vaan vieraiden ehdoilla toteutettua teatteria. (CNN 2004.)

Lokakuun 15. päivän 2004 tapahtuneen Stewartin vierailun jälkeen CNN ilmoitti lopettavansa ohjelman ja päättäneensä olla uusimatta Carlsonin työsopimusta. Carlson itse ilmoitti siirtyneensä kilpailevalle MSNBC-kanavalle omasta aloitteestaan. Kun CNN ilmoitti ohjelman lopettamisesta, kanavan toimitusjohtaja Jonathan Klein sanoi haluavansa muut-

taa CNN:n sävyä ja sanoi ymmärtävänsä Stewartin esittämän kritiikin. Viimeinen jakso ilman Carlsonia esitettiin kesällä 2005 ja ohjelma palasi uudella miehityksellä vuonna 2013, mutta lento jäi muutaman kuukauden mittaiseksi ja ohjelma haudattiin toistamiseen. (Carter 2005.)

Komediaan ja stand up -komiikkaan keskittyvän Third Beat Magazinen artikkelissa 15.10.2014 palattiin kymmenen vuoden takaisiin tunnelmiin. Is Satire Saving Our Nation?: Mockery and American Politics -kirjan kirjoittanut Sophia A. McClennen sanoi olevansa vakuuttunut siitä, että Stewartin vierailu päätti Crossfiren. ”Stewartin vierailu vei siltä kaiken uskottavuuden.” Lisäksi McClennen huomauttaa, että Daily Show’n käsittelemänä uutiset päätyvät usein itsessään uusiksi uutisiksi Stewartin käsittelemällä kulmalla seuraavana päivänä. Näin Stewartin esille nostamat aiheet saavat usein Stewartin ohjelman kautta enemmän huomiota kuin ne saavat itse uutiskanavilla. Yhtenä näistä McKennan viittaa First Responders Billiin, joka käsitteli ensimmäisenä Manhattanin 911-iskun tapahtumapaikalle ensimmäisenä ehtineitä pelastustyöntekijöitä ja heidän oikeuttaan terveydenhuoltoon. (Johnson 2014.)

2.5.3 First Responders Health Care Bill

9. syyskuuta 2001 tapahtuneen 911-terroristihyökkäyksen jälkimainingit näkyvät Yhdysvalloissa yhä monin tavoin muun muassa kansalaisten tietoturvan ja yksilönsuojan tilassa ja silkkana islaminpelkona. Iskussa menehtyneiden tai vammautuneiden ja uhreja kaipaamaan jääneiden lisäksi tapahtuma jätti jälkensä myös pelastushenkilökuntaan, joka saapui paikalle ja raivasi turmapaikkaa. Paitsi henkisiä traumoja sai moni myös fyysisiä oireita, sillä etenkin ensimmäisenä onnettomuuspaikalle saapuneet altistuivat muun muassa ilman epäpuhtauksille ja palokaasuille satakerroksisten tornien sortuessa vain kuuden kerroksen korkuisiksi, palaviksi jäte- ja romukasoiksi. Yhdysvalloissa, jossa ei ole käytössä Suomen kaltainen terveydenhuoltojärjestelmä, ovat yllättävät terveydenhuoltokustannukset menoerä, joka voi osoittautua muille paitsi varakkaille henkilöille ylitsempääsemättömiksi puutteellisen vakuutuksen takia. Pahimmassa tapauksessa potilas ei kykene hankkimaan kallista hoitoa lainkaan.

WTC:n katastrofi ja sen jälkeiset pelastus- ja raivaustyöt aiheuttivat poikkeuksellista hengitystiealtistumista palo- ja pelastustyöntekijöille. Altistuminen haitallisille yhdisteille oli suurimmillaan iskun päivänä ja kahtena seuraavana päivänä, mutta altistuminen jatkui lievempänä vielä kuukausia. Ylä- ja alahengitystieoireet olivat sitä todennäköisempiä, mitä aikaisemmin pilvenpiirtäjien romahduksen jälkeen tutkitut olivat saapuneet paikalle. Myös

suojautuminen palokaasuilta ja pienhiukkasilta oli aluksi puutteellista, koska katastrofi ylitti kaikki. Pelastus- ja raivaushenkilökunnan keskuudessa esiintyi iskun jälkeen pitkään muun muassa jatkunutta yskää, ilmäteiden reaktiivista toimintahäiriötä, keuhkoputkien hyperaktiivisuutta ja astmaa. Lisäksi ilmassa oli paljon karsinogeneeneja, joiden vaikutusten esiintulo vie pitkiäkin aikoja, joten kaikkia terveysvaikutuksia ei ole vielä päästy kirjamaan. Terveystilatuloksimuksissa on paljastunut muun muassa, että 3,6 prosentilla pelastus-, raivaus- ja vapaaehtoistyöntekijöillä puhkesi astma kolmen vuoden kuluessa iskusta. Riski oli 12-kertainen tavalliseen väestöön verrattuna. Lisäksi kuuden kuukauden kuluessa iskusta alahengitysoireita saaneista 22,6 prosentilla oli ärsytysperäinen ammattiastma ja 14,3 prosentilla keuhkohtaumataudin paheneminen. Myös muun muassa bronkiittia ja pienten hengityselinten sairautta lisääntyi, kertoo lääketieteellinen aikakauslehti Duodecim, joka julkaisi Pelastus- ja raivaustyöntekijöiden hengitysoireet World Trade Centerin katastrofin jälkeen -katsauksen vuonna 2009.

(Aro, Sauni, Lusa, Lindholm & Uitti 2009.)

Paikalle ensimmäisinä ennättäneille tarvittiin siis rahaa. Se, kenelle WTC-turmapaikalla työskennelleiden hoitokustannukset kuuluisivat, oli ongelmallinen. Lakialoite First Responders Bill, joka tunnetaan myös nimellä Zadroba Bill, haki sairastuneille oikeutta saada ilmaista hoitoa saamiinsa vammoihin ja terveyshaittoihin. Lakialoite oli nimetty poliisi James Zadrogan mukaan, joka kuului ensimmäisiin turmapaikalle saapuneisiin ja joka kuoli hengityselinsairauteen vuonna 2006. Aloite olisi laiksi muuttuessaan tuonut 7 miljardin dollarin eli noin 6,6 miljardin euron edestä korvauksia hoitokustannuksiin. Vuonna 2010 oli jo todettu iskun tuoneen tapahtumapaikalla ensimmäisinä olleille terveysongelmia kuten syöpää ja hengitysteiden sairauksia.

Huffington Postin Katla McGlynnin arvion mukaan Stewart oli nostanut lakialoitetta ja sairastuneiden hätää ohjelmassaan esiin vuoden 2010 aikana enemmän kuin mitään muuta aihetta. Lakialoite oli mennyt jo läpi alahuoneessa, mutta republikaanit torppasivat sen ylähuoneessa eli senaatissa estäen sen etenemisen vahvistamiseen saakka niin sanotulla filibuster-menettelyllä, jolla esityksiä voi viivyttää hyvinkin pitkiä aikoja. (McGlynn 2010.)

Yksi aloitteen vastustajista oli republikaanien Dave Camp Michiganista. Hän sanoi, ettei aio äänestää aloitteen puolesta, sillä se tarkoittaisi lisäveroja, joilla ohjelma rahoitettaisiin. Stewart pilkkasi Campia lokakuussa 2010 lähetyksessään kysyen, vastustiko Camp kenties veronkorotuksia siksi, että ne olivat veronkorotuksia, jotka ”vahingoittaisivat vauvoja” tai ”vanhempia, jotka olisivat onnistuneet pitämään lapsensa neitseinä 14-vuotiaaksi asti”. Sen jälkeen hän paljasti, että Campin tarkoittama ja vastustama verouudistus olisi sellainen, joka estäisi monikansallisten Yhdysvalloissa toimivien yritysten verosuunnittelun eli

puhtaan veronkierron veroparatiisien kautta. Samassa senaatin istunnossa, jossa Camp puhui ja josta Stewartin esittämä näyte oli, löytyi myös toinen republikaaniperustelu. Tek-sasin kongressiedustaja Kevin Brady kertoi perustelussaan, ”etteivät rakennusmurskan keskelle kiiruhtaneet ihmiset suinkaan menneet nostamaan veroja vaan pelastamaan ihmisiä”. Kyseessä ei kuitenkaan olisi ollut kansalaisten tuloveron tai kulutusverojen nosto, vaan niiden porsaanreikien tukkiminen, joiden avulla suuryritykset välttivät yritysverojen maksun.

Stewart ei antanut asian olla, vaan seurasi tilanteen kehittymistä tiiviisti loppuvuoden 2010 aikana muiden aiheiden lomassa tuoden avoimesti esille sen, että aloite tulisi hänen mielestään saada läpi ja näin saada ihmisille apua. Suuret uutiskanavat eivät aiheeseen koskeneet, ei edes Fox News, joka oli muuten surutta mässäillyt 911-turman tapahtumilla ja sen syillä tähtilippua heiluttaen.

Stewart päätti vuoden 2010 kutsumalla vuoden viimeisen lähetykseen 16. joulukuuta vieraaksi ”first respondereita” ja käyttämällä koko ohjelman aiheen käsittelyyn. Neljä vieraaksi kutsuttua miestä kertoivat Stewartille olevansa pettyneitä ja loukkaantuneita siitä, että lakialoitetta ei saatu läpi republikaanien vastustuksesta johtuen. Silminnähdessä vammautuneet, vaikeasti puhuvat vieraat antoivat kasvot tragedialle ja apuun rientäneille ihmisille. (Comedy Central 2010.)

Kuva 5. Kenny Speck, Chris Bauman, Ken George and John Devlin olivat ensimmäisten joukossa 911-turmapaikalla ja Stewartin ohjelman (vas.) vieraana 16. joulukuuta yhdeksän vuotta myöhemmin. Comedy Central.

Jakso onnistui nostamaan aiheen kansalliseen keskusteluun ja republikaanisenaattorit, jotka olivat vastustaneet lakialoitetta, joutuivat perustelemaan julkisesti, miksi olivat aloitetta vastaan. Jopa Fox News tarttui aiheeseen ja otti Stewartin puolen kysyen, miksi lakialoitetta ei hyväksytty. Foxin Jeb Smith nosti asian esille ensin kysyen raivoissaan kommentaattori Chris Wallacelta, ”miten senaattorit voivat nukkua yönsä, kun kansakunnan sankarit on jätetty heitteille”. Wallace puolestaan kutsui tilannetta kansalliseksi häpeäksi. Tämän jälkeen mukaan liittyivät muutkin Foxin hahmot. Smith jopa nosti esille Stewartin myöntäen sivulauseessa, että ”kyllähän me joo sitä ohjelmaa katsotaan”, ja myönsi Stewartin olevan täysin oikeassa. Jopa republikaanit Mike Huckabee ja Mitt Romney astuivat esiin puolustamaan lakialoitetta. (The Young Turks 2010.)

Stewartin työ tuotti hedelmää. Joulukuun 21. päivän uutisoitiin, että lakiuudistus oli sittenkin hyväksytty kongressissa. Uutisissa viitattiin Jon Stewartin ohjelman jaksoon, jossa 911-pelastajat olivat vierailleet ja kerrottiin sen nostaneen uudelleen käsittelyyn. Demokraattien senaattori Charles Schumer kertoi ABC News -kanavalle, että ”lakialoite on aina ollut meille etusijalla, mutta Jonin asialle tuoma julkisuus on tehnyt siitä kansallisen kysymyksen, joka sen olisi aina pitänytkin olla.”

Turmapaikalla työskennelleitä sairastuneita edustavan FealGood Foundation -säätiön perustaja John Feal kertoi ABC:lle, että Stewart teki uskomatonta työtä asian eteen. ”Jos näin vakavan asian esille nostaminen senaatissa vaati koomikon sen tekemään, niin ketkä tässä nyt ovatkaan koomikoita? Stewartin vaikutusta mediaan tässä maassa voi kiistää. Se on uskomaton.” Myös Valkoinen talo tunnusti Stewartin osuuden asiaan ja ilmaisi lehdistösihteerin Robert Gibbsin suulla olevansa tyytyväinen. Presidentti Obama oli antanut asiasta tiedotteen aiemmin samana vuonna, mutta ei ollut kommentoinut asiaa muuten kuukausiin.

Alkuperäinen 7 miljardin dollarin summa laski 44,3 miljardiin dollariin, mutta voitto oli arvokas, sillä lakialoitteen uskottiin hautautuvan kokonaisuudessaan republikaanien vastustuksen alle. Korvaukset koskettivat yli 10 000 amerikkalaista.
(Jaffe & Miller 2010.)

Yhdeksän vuoden taistelu päättyi 2. tammikuuta 2011, kun presidentti Obama allekirjoitti lain. ”Emme tule unohtamaan epäitsekästä rohkeutta, jolla palomiehet, poliisit ja ensimmäisenä paikalle saapuneet osoittivat asettaessaan itsensä hengenvaaraan pelastaakseen muiden hengen. Tämä on kriittinen askel niille, jotka kantavat hyökkäyksen fyysisiä arpia kehossaan”, luki presidentinkanslian tiedotteessa. Presidentti allekirjoitti lain lomallaan Havaijilla. Mitään seremoniaa lain vahvistamiselle ei järjestetty.

Kuva 5. Barack Obama allekirjoitti lain Havaijin Kailuassa 2. tammikuuta 2011. Valkoinen talo.

NBC:n mukaan noin 16 000 pelastuslaitoksen työntekijää ja 2700 lähellä WTC:tä asuvaa newyorkilaista olivat allekirjoitushetkellä sairaita ja saivat hoitoa oireisiinsa, ja noin 40 000 työntekijän terveydentilaa tarkkaillaan. (Associated Press 2011.)

2.6 Mitä kaupallisilta uutiskanavilta on lupa odottaa?

Stewartin ohjelman loppumisen jälkeen avoimen rasistinen ja seksistinen Donald Trump on suosituin republikaaniehdokas Yhdysvaltain presidentiksi ja rotusyrjintä on voimissaan (Public Policy Polling 2015.).

On mahdotonta arvioida, miten tai miten paljon Stewartin ohjelma on Yhdysvaltoja kokonaisuutena muuttanut, mutta The Daily Show with Jon Stewart muutti Stewartin koomikosta poliittiseksi vaikuttajaksi.

Edellä antamistani kolmesta esimerkistä viimeisen, First Responders Bill -aiheen nostamisen ohjelmassa, voidaan kuitenkin katsoa mitattavalla tavalla vaikuttaneen amerikkalaisten elämään, sillä se synnytti uuden lain. Rally to Restore Sanity and/or Fear taas toi ihmisiä yhteen ja näytti, että kohtuullisuuskin kiinnostaa kansaa.

Crossfire-vierailu puolestaan osoitti kipeästi, miten hyvää tarkoittavat tai ainakin sellaisina esiintyvät toimittajat voivat olla sokeita ja pelata kokeneiden poliittisten strategioiden pussiin. Crossfire-tapaus nosti esille myös julkisen palvelun velvoitteen: mihin lehdistön tulisi ohjata tutkiva katseensa ja mihin asioihin panostaa, jos haetaan kansakunnan parasta? Ja kuka tämän kansakunnan parhaan määrittelee? Ja viimeisenä kysymyksenä, pitääkö kansakunnan parhaaksi toimimisen olla kaupallisen televisiokanavan ykkösprioriteetti vai saako se toimia kuten muutkin pörssiyritykset eli osakkeenomistajiensa parhaaksi?

3 Pohdinta: Kuka vahtisi apinoita?

Jon Stewart onnistui ohjelmansa kautta nousemaan 911-turman jälkeen uutistoiminnan muutoksen siivellä vakavasti otettavaksi poliittiseksi vaikuttajaksi ja näytti perinteisen televisiuutistoiminnan heikkoudet. 911 vaikutti amerikkalaiseen uutistoimintaan tekemällä uutistoimituksista varovaisempia. Kansakunta meni shokkiin hyökkäyksestä, mutta kokosi pian rivinsä patriotismin avulla. Isänmaallisuus astui myös uutistoimituksiin, jossa uutisointi palveli rivien eheytymistä. Uutisissa haluttiin osoittaa tukea maan hallinnolle ja omalle isänmaalle. Valtaapitävien poliitikkojen lausunnot nieltiin toimituksissa sellaisenaan. Stewart sen sijaan paljasti ohjelmassaan muun muassa varapresidentti Dick Cheney (2001-2009) takinkäännöt ja sen, miten tämä kielsi aikaisemmat puheensa ”ehdottomasti”, kun taas uutistoimitukset eivät aikaisemmista poikkeaviin lausuntoihin puuttuneet millään tavalla. (Day 2009.)

Stewartin viimeisten viikkojen aikana hänen vieraanaan oli presidentti Obama, jota hän oli haastatellut aiemminkin. Vaikka Stewartin voi sanoa edustavan enemmän demokraattien kuin republikaanien kannattajaa, hän on tehnyt pilaa säännönmukaisesti myös Obaman hallinnosta tämän kummankin kauden aikana.

Kuva 6: Presidentti Obama istui Stewartin pöytään 21. heinäkuuta 2015. Comedy Central.

Heinäkuun 2015 haastattelussa Stewart haastoi presidentin kysymällä, onko Valkoinen talo ja sen lehdistövastaavat liian sisäänpäin kääntynyt, vaikeaselkoinen tai varovainen antaessaan lausuntoja medialle. Presidentti Obama myönsi, että Valkoisella talolla on paljon opittavaa uuden mediakentän kanssa toimimisessa mutta puolustautui vastaamalla, että kertoessaan esimerkiksi Iranin kanssa saavutetusta ydinasesopimuksesta oli hänen viestintänsä avointa ja tilaa annettiin myös avoimille kysymyksille. Stewart kysyi, johtuiko tämä avoimuus Iran-kysymyksen kohdalla siitä, että presidentti itse oli niin tyytyväinen saavutettuun sopimukseen. Mitä olisi tapahtunut, jos kyseessä olisi ollut epämieluisampi aihe? (Comedy Central 2015.)

Tämä on hyvä esimerkki Stewartin tavasta haastatella. Vaikka hän ei peitellyt mielipiteitään, hän kuitenkin yritti keskustella vieraidensa kanssa, jotka edustivat eri laitoja poliittisessa kentässä. Toisin kuin uutiskanava Foxin kommentaattorit hän ei kasvokkain halventanut tai nolannut vieraitaan, vaan käyttäytyi tavallisen, huolestuneen kansalaisen tavoin, yrittäen ymmärtää vieraan argumentteja.

Vaikka Stewart nousi haastatteluillaan ja tavallaan käsitellä poliittisia uutisia, joihin luen myös ympäristöuutiset, poliittisten vaikuttajien joukkoon, eivät äärilaitojen ylilyönnit Yhdysvalloissa Stewartin 16 vuoden aikana ole laantuneet. Ilmastonmuutos on edelleen monen yläportaan poliitikon mielestä mielipide eikä kansainvälisen tiedeyhteisön tunnustama tosiasia. Helmikuussa 2015 pitkän linjan aktiivinen ilmastonmuutonkieltäjä, republikaanisenäattori James Inhofe toi sanojensa vakuudeksi senaattiin puhujapönttöön mukanaan lumipallon todistaakseen, ettei maapallo suinkaan ole lämpenemässä (Woolf 2015.). Rasis- tinen, seksistinen öykkäri Donald Trump nauttii elokuun 2015 alussa suurinta kannatusta republikaanien presidenttiehdokkaiden joukossa ja toteaa käytöksestään vain, ettei hänellä eikä Yhdysvalloilla kummallakaan ole aikaa olla poliittisesti korrekti, Kiina ja Venäjä kun mennä porskuttavat oikealta ohi. Jo heinäkuussa 2015 uutissivusto Huffington Post siirsi Trumpia koskevat artikkelinsa palvelun viihdesivuille, koska ei pidä niitä poliittisina uutisina (Vuoripuro 2015.).

Stewartin vaikutuksia Yhdysvaltoihin ja sen politiikkaan on mahdotonta mitata, mutta sen voidaan sanoa aiheuttaneen First Responders Billin läpimenon vuonna 2011. Miehen ansioksi laskettakoon se, että hänen kommenttinsa ja paljastuksensa ovat itsessään nousseet uutisiksi jopa Foxilla.

Daily Show´n katsojat ovat kuitenkin eri ihmisiä kuin Foxin uutisten katsojat. Uutissatiirin yleisö on jo valmiiksi kiinnostuneita uutisten totuudellisuudesta ja median sekä poliitikkojen etiikasta. He ovat todennäköisesti liberaaleja tai demokraatteja eli muutoshakuisempia

ja -valmiimpia kuin konservatiivit, jotka edelleen haikailevat 1950-luvun Amerikkaan, jolloin tähtilipulla oli yksi selkeä vihollinen: sirpillä ja vasaralla koristeltu lippu ja sitä kumartavat kommunistit.

Yhdysvaltojen kohtalonkysymys on se, että republikaanit ja konservatiivit saavat eri uutiset ja elävät kirjaimellisesti eri todellisuuksissa. Käsitys oman maan tilasta ja ympäröivästä maailmasta on vahvasti väritynyt. Vaikka sosiaalisen median ja verkossa aiempaa halvemmalla toteutettavat sisältöpalvelut tarjoavat ihmisille rajattomia mahdollisuuksia löytää omat viiteryhmänsä, näen kasvavassa yksilöllisyyden korostamisessa myös vaaransa. Kansa jakautuu eri leireihin, ja silkka rasismi esitellään kriittisyytenä. Sama kehitys on nähtävissä Suomessakin: Näyttelijä Krista Kosonen sanoi huhtikuussa 2015 Helsingin Sanomissa perussuomalaisten noususta eduskuntaan, että ”tämä ei ole minun Suomi”. ”Ehkä sitä elää itse sellaisessa helsinkiläisessä kulttuurikuplassa, en tunne ketään joka olisi äänestänyt perussuomalaisia”, Kosonen kommentoi HS:lle. On mielenkiintoista, että Atlantin toisella puolella Stewartin kollega Maher viittaa säännöllisesti kuplaan, jossa Amerikan valkoinen ja varakas oikeisto elää. Kupla-ajatus tunnetaan siis kansainvälisesti. (Lehtonen & Koppinen 2015.)

Kuka puolueettomia ja objektiivisia uutisia sitten voisi tuottaa? Julkinen uutistoiminta voisi olla luonteva vaihtoehto luotettavan uutisisällön tuottajaksi, mutta NPR on jäänyt uutiskentällä yksityisten jalkoihin. Toki julkisenkin rahoituksen palvelussa voidaan toki kyseenalaistaa objektiivisuus: vaikuttaisivatko sisältöön kulloinkin vallalla olevat voimasuhteet hallinnossa?

Suurin ongelma Yhdysvaltain politiikassa on Stewartin mukaan läpitunkeva korruptio eri muodoissaan. Hänen näkemyksensä mukaan syyttävän sormen pitäisi osoittaa enemmän mediaa kuin poliitikkoja. Stewart itse kiteytti lehdistön (sisältäen kaikki uutisvälineet) vastuun eläintarhavertauksella NPR:lle antamassaan haastattelussa. Hän vertasi apinoita poliitikkoihin ja suuryrityksiin ja lehdistöä eläintenhoitajaan. ”Kun ihminen menee eläintarhaan ja näkee siellä apinoita, jotka heittelevät ulosteitaan tätä kohti, ei se kävijää yllätä, sillä sitähän apinat tekevät. Mutta jos paikalla oleva eläintenhoitaja ei toru apinoita, pitää löytää parempi eläintenhoitaja.” (Gross 2010.)

Haasteena oli vaikea ohjelman vaikutuksen mitattavuus, sillä suoria mittareita ei katsojalukujen lisäksi ollut. Lisäksi itselle läheisen aiheen kanssa rajauksen kanssa piti tehdä olla tiukkana, sillä kerrottavaa Stewartin kiinnostavista kollegoistakin kuten Bill Maherista ja

Stephen Colbertista olisi riittänyt yllin kyllin. Muutenkin Yhdysvaltain politiikka tarjoaa paljon kiinnostavaa materiaalia ja huomasinkin usein harhautuvani kauas opinnäytetyön aiheesta taustatyötä tehdessäni.

Opinnäytetyössäni pääsin käyttämään runsaasti laatu-julkaisujen kuten The New York Timesin ja The Guardianin artikkeleita, ja kuuntelemaan NPR:n haastatteluja. Stewart herättää paljon tunteita, mikä näkyi viihteellisemmissä artikkeleissa ja jätin niitä käyttämättä. Jos olisin päässyt haastattelemaan Comedy Centralin työntekijöitä, kuten alkuperäiseen suunnitelmaani kuului, olisi opinnäytetyö syntynyt todennäköisesti helpommin. Haastattelun puuttuminen taisi kuitenkin olla onni onnettomuudessa, sillä näin pääsin pureutumaan aiheeseen syvemmin ja kokemaan oivalluksia lehdistön, etenkin sen kaupallisten toimijoiden, vallan ja vastuun kysymyksistä.

Lähteet:

Archives.Gov. Bill of rights. Luettavissa: [http://www.archives.gov/exhibits/char-
ters/bill_of_rights_transcript.html#text](http://www.archives.gov/exhibits/char-
ters/bill_of_rights_transcript.html#text). Luettu: 1.8.2015.

Aro, L., Sauni, R., Lusa, S., Lindholm, H. & Uitti, J. 2009;125(16):1709-16. Pelas-
tus- ja raivaustyöntekijöiden hengitystieoireet World Trade Centerin katastrofin jäl-
keen. Luettavissa: [http://www.duodecimaikakauskirja.fi/web/guest/ar-
kisto?p_p_id=Article_WAR_DL6_Articleportlet&p_p_lifecycle=0&_Arti-
cle_WAR_DL6_Articleportlet_p_frompage=uusinnumero&_Article_WAR_DL6_Arti-
cleportlet_viewType=viewArticle&_Article_WAR_DL6_Articleportlet_tun-
nus=duo98236](http://www.duodecimaikakauskirja.fi/web/guest/ar-
kisto?p_p_id=Article_WAR_DL6_Articleportlet&p_p_lifecycle=0&_Arti-
cle_WAR_DL6_Articleportlet_p_frompage=uusinnumero&_Article_WAR_DL6_Arti-
cleportlet_viewType=viewArticle&_Article_WAR_DL6_Articleportlet_tun-
nus=duo98236). Luettu 2.7.2015

Associated Press. 2.1.2011. Obama signs September 11th first responders bill. Lu-
ettavissa: [http://www.nbcnews.com/id/40879753/ns/politics-
white_house/t/obama-signs-sept-first-responders-bill/#.Vcjb3a2ZNgk](http://www.nbcnews.com/id/40879753/ns/politics-
white_house/t/obama-signs-sept-first-responders-bill/#.Vcjb3a2ZNgk). Luettu:
2.7.2015.

Barich, J. 4.5.2002. Bias: A CBS Insider Exposes How the Media Distort the News,
by Bernard Goldberg. News Weekly. Luettavissa: [http://newsweekly.com.au/arti-
cle.php?id=1026](http://newsweekly.com.au/arti-
cle.php?id=1026). Luettu 1.8.2015.

Benen, S. 9.11.2011. A new case study in Fox News 'ethics'. Washington Monthly.
Luettavissa: [http://www.washingtonmonthly.com/political-ani-
mal/2011_11/a_new_case_study_in_fox_news_e033389.php#](http://www.washingtonmonthly.com/political-ani-
mal/2011_11/a_new_case_study_in_fox_news_e033389.php#). Luettu 22.9.2015.

BernardGoldberg.com. 2015. Luettavissa: <http://bernardgoldberg.com/> Luettu:
1.6.2015.

Bloomberg Business 2014. Jon Stewart: How the Fake Newsmen Won Over Amer-
ica. Luettavissa: <https://www.youtube.com/watch?v=RTutwy3wNGc>. Luettu
1.3.2015.

Boehlert, E. 27.10.2009. 30 reasons why Fox News is not legit. Media Matters for
America. Luettavissa: [http://mediamatters.org/research/2009/10/27/30-reasons-
why-fox-news-is-not-legit/156164](http://mediamatters.org/research/2009/10/27/30-reasons-
why-fox-news-is-not-legit/156164). Luettu 20.9.2015.

Carter, B. 6.1.2005. CNN Will Cancel 'Crossfire' and Cut Ties to Commentator. Lu-
ettavissa: [http://www.nytimes.com/2005/01/06/business/media/cnn-will-cancel-
crossfire-and-cut-ties-to-commentator.html](http://www.nytimes.com/2005/01/06/business/media/cnn-will-cancel-
crossfire-and-cut-ties-to-commentator.html). Luettu: 2.6.2015.

CNN. 15.10.2004. Crossfire.

CNN. 15.10.2004. Jon Stewart's America. Luettavissa:
<http://transcripts.cnn.com/TRANSCRIPTS/041015/cf.01.html>. Luettu: 1.3.2015.

Comedy Central. 16.12.2015. The Daily Show with Jon Stewart.

Day, A. 2009. And Now... The News? Teoksessa Satire TV: politics and comedy in the post-network era, s. 85-103. New York University Press. New York.

FactCheck.org. Our Mission. Luettavissa: <http://www.factcheck.org/about/our-mission/>. Luettu 1.4.2015.

Falletta, Thomas 2013. FAKIN' IT!: How The Daily Show and The Colbert Report Affect Politics and Policy . Luettavissa: <https://www.youtube.com/watch?v=J4DDUcUcmPI>. Luettu 10.3.2014.

Feldman, L. 2007. The news about comedy - Young audiences, The Daily Show, and evolving notions of journalism. Journalism 8: s. 406 - 427.

Freakonomics 2015. Why Do We Really Follow the News? A New Freakonomics Radio Episode. Luettavissa <http://freakonomics.com/2015/08/05/why-do-we-really-follow-the-news-a-new-freakonomics-radio-episode/>. Luettu 11.8.2015.

Freeman, H. 18.4.2015. Jon Stewart: why I quit The Daily Show. The Guardian. Luettavissa: <http://www.theguardian.com/media/2015/apr/18/jon-stewart-why-i-quit-the-daily-show>. Luettu: 20.4.2015.

Garvey, M., Niemietz, M. & Coleman, O. 1.9.2014. Jon Stewart biography shocker: Showing 'bad Jon' at his worst. Luettavissa: <http://www.nydailynews.com/entertainment/gossip/confidential/showing-bad-jon-worst-article-1.1923715>. Luettu 15.3.2015.

Gray, J., Jones, Jeffrey P., & Thompson, E. 2009. Satire TV: politics and comedy in the post-network era. New York University Press, USA.

Gray, J., Jones, Jeffrey P., & Thompson, E. 2009. The satet of Satire, The Satire of State, s.24-26. Satire TV: politics and comedy in the post-network era. New York University Press, USA)

Gross, T. 4.10.2010. Jon Stewart: The Most Trusted Name In Fake News. Luettavissa: <http://www.npr.org/templates/story/story.php?storyId=130321994>. Luettu: 15.3.2015.

Harris, P. 31.10.2010. Jon Stewart's Rally to Restore Sanity draws marchers from across America. Luettavissa: <http://www.theguardian.com/media/2010/oct/31/rally-restore-sanity-jon-stewart-washington>. Luettu: 16.3.2010.

Itzkoff, D. 10.2.2015. Jon Stewart Will Leave 'The Daily Show' on a Career High Note. Luettavissa: http://www.nytimes.com/2015/02/11/arts/television/jon-stewart-leaving-daily-show.html?_r=0. Luettu 11.2.2015.

Itzkoff, D. 30.3.2015. Trevor Noah to Succeed Jon Stewart on 'The Daily Show'. Luettavissa: http://www.nytimes.com/2015/03/31/arts/television/trevor-noah-to-succeed-jon-stewart-on-the-daily-show.html?_r=0. Luettu: 30.3.2015.

Jaffe, M. & Miller, S. 21.12.2010. No Laughing Matter: White House Says Comedian Jon Stewart "Put Awareness" On 9/11 Health Bill. Luettavissa: <http://blogs.abcnews.com/politicalpunch/2010/12/no-laughing-matter-white-house-says-comedian-jon-stewart-put-awareness-on-911-health-bill.html>. Luettu: 2.7.2015.

Johnson, S. 15.10.2014. 10 years ago today, Jon Stewart destroyed Crossfire. Luettavissa: <http://www.third-beat.com/2014/10/15/10-years-ago-today-jon-stewart-destroyed-crossfire/#sthash.Vxzj561M.dpuf>. Luettu: 2.6.2015)

Jon Stewart Biography. 2015. Luettavissa: <http://www.imdb.com/name/nm0829537/bio>. Luettu 1.3.2015.

Jones, J. 2009. With all due respect: Satirizing Presidents from Saturday Night to

Lil' Bush. Teoksessa Satire TV: politics and comedy in the post-network era, s. 37-61) . New York University Press. New York.

Julkisen sanan neuvosto. Kantelun ohjeet. Luettavissa: http://www.jsn.fi/kantelun_ohjeet/. Luettu 1.4.2015.

Koblin, J. 5.8.2015. Jon Stewart, Sarcastic Critic of Politics and Media, Is Signing Off. Luettavissa: http://www.nytimes.com/2015/08/06/business/media/jon-stewart-a-sarcastic-critic-of-politics-and-media-signs-off.html?partner=msft_msn&_r=1. Luettu: 16.8.2015.

Lehtonen, V.-P. & Koppinen, M. 20.4.2015. Luettavissa: <http://www.hs.fi/kulttuuri/a1429497014699>. Luettu 1.7.2015.

McGlynn, K. 17.12.2010. Stewart Spends Last Show Of 2010 ENTIRELY On 9/11

First Responders Bill. Luettavissa: http://www.huffingtonpost.com/2010/12/17/stewart-911-responders-bill_n_798114.html. Luettu: 2.7.2015.

Mitchell Stephens. History of television. Luettavissa: <https://www.nyu.edu/classes/stephens/History%20of%20Television%20page.htm>. Luettu: 1.4.2015.

Montopoli, B. 17.9.2010 Rally to Restore Sanity: Jon Stewart Goes Glenn Beck. Luettavissa: <http://www.cbsnews.com/news/rally-to-restore-sanity-jon-stewart-goes-glenn-beck/>. Luettu: 16.3.2015.

MTV Uutiset. 7.8.2015. Trump voi pyrkiä presidentiksi myös ilman puoluetta. Luettavissa: <http://www.mtv.fi/uutiset/ulkomaat/artikkeli/trump-voi-pyrkia-presidentiksi-myos-ilman-puoluetta/5253948>. Luettu: 6.10.2015.

Nasaw, D. 4.4.2012. Who, What, Why: How many soldiers died in the US Civil War? BBC Magazine. Luettavissa: <http://www.bbc.com/news/magazine-17604991>. Luettu 1.6.2015.

Noah, T. 19.10.2010. Stay Home! The case against the Rally to Restore Sanity and/or Fear. Luettavissa: http://www.slate.com/articles/news_and_politics/politics/2010/10/stay_home.html. Luettu: 16.3.2015.

NPR 9.5.2011. 'Book Of Mormon' Creators On Their Broadway Smash. Luettavissa: <http://www.npr.org/2011/05/19/136142322/book-of-mormon-creators-on-their-broadway-smash>. Luettu 25.9.2015

Petri, A. 26.10.2010. Why the Jon Stewart Rally is my generation's Woodstock. Luettavissa: http://voices.washingtonpost.com/post/2010/10/why_the_jon_stewart_rally_is_m.html. Luettu: 16.3.2015.

Poliittiset puolueet Yhdysvalloissa. 2011. American Resource Center. SUOMI-USA 4/2011. Luettavissa: <http://fidocz.com/doc/61899/poliittiset-puolueet-yhdysvalloissa--american-resource-ce...> Luettu: 1.5.2015.

Public Policy Polling. 1.9.2015. Trump Supporters Think Obama is A Muslim Born in Another Country. Luettavissa: <http://www.publicpolicypolling.com/main/2015/08/trump-supporters-think-obama-is-a-muslim-born-in-another-country.html>., Luettu 26.9.2015

Public Policy Polling. 22.9.2015. Trump still leads Iowa; Clinton in good shape. Luettavissa: <http://www.publicpolicypolling.com/main/donald-trump/>. Luettu: 22.9.2015.

Real Time with Bill Maher: Dispatches from the bubble. 2.3.2012. Luettavissa: <http://www.hbo.com/real-time-with-bill-maher/episodes/0/239-episode/video/dispatches-from-the-bubble.html?autoplay=true>. Luettu: 26.9.2015.

Richard, A. 13.10.2014. Jon Stewart rally - as it happened. Luettavissa: <http://www.theguardian.com/world/2010/oct/30/jon-stewart-rally-restore-sanity>. Luettu 15.3.2015.

Saad, L. 8.7.2013. TV Is Americans' Main Source of News. Luettavissa: <http://www.gallup.com/poll/163412/americans-main-source-news.aspx>. Luettu 1.7.2015.

Seidman, R. 22.2.2015. List of how many homes each cable network is in as of February 2015. TV by the Numbers. Luettavissa: <http://tvbythenumbers.zap2it.com/2015/02/22/list-of-how-many-homes-each-cable-network-is-in-as-of-february-2015/366230/>. Luettu: 1.8.2015.

Society of Professional Journalists. Ethics Case Studies. Luettavissa: <https://www.spj.org/ethicscasestudies.asp>. Luettu 1.4.2015.

Stelter, B. 30.10.2010. Rally Includes Lesson in Media Criticism 301. Luettavissa: <http://thecaucus.blogs.nytimes.com/2010/10/30/rally-includes-lesson-in-media-criticism-301/>. Luettu: 16.3.2010.

The Young Turks. 20.12.2010. Jon Stewart Changes Fox News 9/11 Responders Bill Opinion. Luettavissa: <https://www.youtube.com/watch?v=Knqpgj0x7xY>. Luettu: 2.7.2015.

Thompson, E. 2009. Good demo, bad taste: South Park as a Carnivalsque Satire. Teoksessa Satire TV: politics and comedy in the post-network era, s. 213–223. New York University Press. New York.

Unites States Census Bureau. 26.9.2015. U.S. Population. Luettavissa: <http://www.census.gov/population/www/popclockus.html>. Luettu: 26.9.2015. USA.gov. Branches of Government. Luettavissa: <https://www.usa.gov/branches-of-government>. Luettu: 2.4.2015.

Weprin, A. 18.10.2012. Comedy Central Study: A Majority Of Millennials Still Get News From TV. Luettavissa: <http://www.adweek.com/tvnewser/comedy-central-study-a-majority-of-millennials-still-get-news-from-tv/151887>. Luettu: 1.6.2015.

Wolf, N. 26.2.2015. Republican Senate environment chief uses snowball as prop in climate rant. Luettavissa: <http://www.theguardian.com/us-news/2015/feb/26/senate-james-inhofe-snowball-climate-change>. Luettu: 27.2.2015.

Vuoripuro. V. 17.7.2015. Huffington Post siirsi Donald Trumpia koskevat uutiset politiikkaosiosta viihdesivuille Luettavissa: <http://www.hs.fi/ulko-maat/a1437105809202>. Luettu: 17.7.2015.